

ek

oni Európa és a
sági életébe s így
ső esedékeségkor

**Jugoszlávia
és az országokat kezd
ensekről**

szerelem érekez-
gyalásai mellett
a diplomáciai
panasziratnak
vet a népszövet-
lésszakának na-
fogulatlan sem-
vanak az
közötti jó egyet-
gy a jugoszlá-
nyében előter-
irat kérdésében

magyar delegáció
legit tárgyaláso-
kelt népszövet-
tattak úgy tud-
beszélések fo-
Magyarország és
vetlen diplomá-
k a panaszirat

diplomáciai tár-
k eredménnyel,
hogy a Népszö-
fogalozzék

ben nem lehet
ok azonban azt
n tárgyalások a
desen megindul-

**mai bandák
került**

Swen Hedin kö-
val távirati uton,
dicitója során ki-
került, akik több
Ez az első élet-
bb kínai expedi-

**ék
irális**

kóban ma folyt
zamat győző te-
zerek kísérték a
ditérj oltár előtt
ő család képvisé-
le a gyászisten-
jai, az előkelősé-
összszu sorokban
adásul a koporsó
akult a menet s
sványait elkísér-
A hivatalok és
emetés napján
ltak.

nei francia had-
entik: A Bre-
francia part-
tok, amelyeken
eti és légi egy-
érték. A táma-
ejü brüsszeli je-
tábori tüzező-
kilométer távol-
res kaliberű tá-

és Lapok 23.
area 1. Pap 13.
7.

at

eest

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj Str.
Baron L. Pop
10. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-
évre 12, egészévre 20 dollár. A
díjazás szerint. A
"KELET" az erdélyi és bán-
vidőség egyetlen napilapja. Ol-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

BUDAPEST

ZSIDUPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszakiadását nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
ségi Ernő. Str. Matei Milig 2.

Aró 5 lej

Csütörtök, 1934 június 7.

5694. ÉV **XVII. ÉVF.**
SZIVAN 24. **124. SZÁM.**

**Leszerelés helyett
leszámolás?**

Párizs, június 6.
Amióta a leszerelési konferencia kin-
san titkolt és újabb erőfeszítésekkel lep-
lezelt kudarcra nyilvánvalóvá vált: a
világpolitika erővonalai csak látszólag
összpontosulnak Genfben, a válságban
Párizs és London irányítja az eseménye-
ket.

Párizs ma világpolitikai értelemben
sokkal inkább mondható a világ főváro-
sának, mint valaha. A francia diplomácia
hallatlan aktivitást fejt ki, hogy meg-
előzze azokat a sakkmozásokat, amelyeket
biztonsága és világpolitikai koncepciója
ellen Berlinben és Londonban naponta
kitervelnek.

Párizsban ma már nem titkolják, hogy
a leszerelési kudarc szinte természeti tör-
vényzerűséggel vonja maga után egy
olyan nemzetközi konfliktus lehetőségét,
melynek melegágyát Berlinben öntö-
zik és Londonban pártfogják.

A genfi nyilvánosság előtt csak teple-
zetten tárnak fel azok az ellentétes po-
litikai, sőt világpolitikai koncepciók, ame-
lyek a kulcsszák mögött immár nyíltan és
elszántan hadakoznak egymással.

Ez a két világpolitikai koncepció Párizs
és Moszkva, másfelől London és Berlin
körüli jegecesedik ki.

Párizs és Moszkva, illetőleg a két fő-
város körül csoportosuló Balkán- és kis-
antant államok, valamint a spanyol-
belga-svájci blokk úgy az érdekek, mint a
világszemlélet szempontjából a legle-
sebb frontot alkotják huzal az Angliával
szemben, melynek mai kormánya, imperia-
lista szándékainak megfelelően, rosszul
leplezett diplomáciával igyekszik a német
kampószerest málmára hajtani a vizet.

Ebben az immár nem is leplezett harc-
ban a legfeltűnőbb az a magatartás,
amelyet legutóbb a fasiszta Olaszország
tanusít. Még alig néhány héttel ezelőtt
Mussolini volt az, aki a lehangosabban
verte a dobát az angol leszerelési kon-
cepció mellett, amely nyilvánvalóan nem
egyéb, mint Németország felfegyverzése-
nek protezsztálása.

Olaszország hangja ebben a vonatko-
zásban feltűnően elcsendesedett. Párizs-
ban úgy tudják, hogy ennek a csendes-
ségnek — a gall esprit nyelvén kifejezve
— lírai okai vannak. Nevezetesen a lírát
feltartóztatatlannak látszótt összeomlá-
sától a Banque de France mentette meg.
Mussolini ezért csendesedett el ebben az
időben s ezért hagyta cserben azokat az
országokat, amelyek az ő hangos kard-
országtól remélték a revíziót.

Az olasz külpolitika ma választra ért.
Párizsban biztosra veszik, hogy a tíz-
éves angol orientáció után Mussolini rö-
videsen feladja eddigi külpolitikáját magat-
tartását s ő is csatlakozni fog a francia-
országsz. kizsantant csoporthoz.

Barthou ma a legnépszerűbb ember
Franciaországban. Népszerűségét főleg
ez a tudat erősíti, hogy Genfben sikerült
egy németellenes világpözüleményt te-
remtenie. Az összes lapok megírják és
még a jobboldali francia lapok is jelkese-
désel hangsúlyozták ki, hogy Genfben
Litvinov beszédét milyen óriási taps kí-
sértte a francia, az amerikai, valamint a
kizsantant, a balti antant és a balkáni
blokk államainak delegátusai részéről.

Mind ezek után nem csoda, ha London
és Berlin ideges. A genfi leszerelési ku-
darc mögött egyre félelmetesebben mu-
tatkoznak egy közeli, nagy leszámolás
véres árnyai. Ezek a félelmetes kontúrok
még az angol diplomácia hidegvérét is
igalomba hozzák. Londonban már olyan
hangok is hallatszanak, hogy Angliá ki-
lépni készül a Népszövetségből. Nyilván-
való, hogy ez az angol fenyegetés Fran-
ciaország politikai megszarolására irá-
nyul. Csak hogy Franciaország ezáltal egy-
általában nem ijedt meg a fenyegetések-
től. Nem pedig azért, mert abban az eset-

**Elsimultak a költségvetés
utolsó nehézségei is**

**Angelescu csaknem válságba sodorta a kormányt, mire még 300 millió lejt
kapott a közoktatásügyi tárca**

Bucuresti-Bukarest, június 6. Az ez-
évi költségvetés végleges számadatainak
összeállítását is az utóbbi években már
megszokott szülési fájdalmak előzik meg.
Néhány héttel ezelőtt minisztertanács
határozta el a kormány, hogy a költség-
vetés összege nem fogja a 19 milliárd lejt
meghaladni. Közbejötték a hadsereg fo-
kozott igényei, amelyeket kedvéért 20 mil-
liárd 700 millióra emelték a budget ösz-
szegét. Ez az emelés azonban nem elégít-
ette ki az összes igényeket. Angelescu

közoktatásügyi miniszter tegnap ismét
felkereste a pénzügyminisztert, akitől kö-
vetelte, hogy az elemi iskolai oktatás
számára legalább 500 millió lejes pluszt
biztosítson. Amikor Slăvescu erre nem
mutakozott hajlandónak, Angelescu dr.
bejelentette, hogy lemond. A pénzügyi
nizster természetesen engedni volt kény-
telen és 300 millióval felemelte a közokta-
tásügyi költségvetést, amivel Angelescu
beérte és így ez a konfliktus elsimult.

**A nemzeti parasztpártban hatalmas
vihart kavart fel a Romania Noua
Mihalacheról szóló cikke**

Bucuresti-Bucarest, június 6. Az
Adeverul írja, hogy Boila Zaharianak
dr. *Ohabeanu* álnév alatt a Romania
Noua tegnapi számában a purifikáció-
ról írt cikke, amit az Új Kelet is is-
mertetett, valóságos vihart idézett elő
a nemzeti parasztpárti körökben és
komoly következményei lesznek. A
lap a nemzeti parasztpárt Buka-
restben tartózkodó vezetőinek hangu-
latából úgy látja, hogy a pártvezető-
ség nem fog kitérhetni ennek a cikk-
nek a vizsgálatá elől. Mihalache ren-
dithetetlenül ragaszkodik a párt puri-
fikálásához és a pártfegyelem helyre-
állításához.

A Dreptatea, a nemzeti parasztpárt
hivatalos lapja a következőket írja:

Ohabeanu Románia Nouában Miha-
lachenak legutóbbi beszédéből egyes
szavakat kiragadva és elferdített
értelemmel interpretálva cikket írt,
amelyben jónak látja polemizálni el-
nökökkel a purifikáció kérdésében.
Tudvalevő, hogy Ohabeanu Boila Za-
haria. Ez a tapintatosság hiányát mu-
tatja annál is inkább, mert nem szá-
mol azzal, hogy kétszeres sértést kö-
vet el, amikor Mihalachenak azt a
szándékot tulajdonítja, hogy tulajdon-
képpen Maniura akar kerülni uton le-
sujtani, amikor purifikálás címén bi-
zonyos egyéneket eltávolít a pártból.
A Dreptatea e méltán feltűntet a
sorok után reprodukálja Mihalache
beszédének vonatkozó részét.

ben, ha Anglia tényleg kilépne a Népszö-
ségből, Szovjetország és esetleg az
Egyesült Államok azonnal belepéneik.

De Anglia nyugtalanságát nemcsak az
általá elképzelt leszerelési koncepció ku-
darca nyugtalanítja, hanem az az egy-
előre csak kísérleti ballonként felepsz-
tett és a francia diplomácia köréből ki-
induló terv is, mely szerint Németorszá-
got, nagyarányú titkos fegyverkezése
miatt, nemzetközi rendőség állandó fel-
ügyelete alá kellene helyezni, amely rend-
országban francia, orosz, török, spanyol,
belga, svájci és kizsantantbeli fegyvere-
sek vennének részt.

Olaszország, illetőleg Mussolini leg-
újabb páfordulása kétségfelenül bizo-
nyossá tette, hogy a revízió problémája
egyelőre tárgytalanná vált az európai po-
litikában. Azok, akik a Saar-terület hova-
tartozandósága ügyében létrehozott fran-
cia-német megegyezéstől ebben a vonat-
kozásban túl sokat remélnék, alighanem
mélysegesen csúfolni fognak. Párizsban
szentül meg vannak győződve arról, hogy
a Saar-terület nem kerül többé vissza
Németországhoz.

Ezt valószínűleg Hitlerék is sejtik, ta-
lán éppen azért készülnek oly hevesen a
háborúra. Minden valószínűség szerint
a Saar-probléma lesz az, amely az akut
konfliktus lehetőségét veszedelmesen
és visszavonhatatlanul krónikussá fogja
tenni.

Nagyon sokan vannak ugyan Fran-
ciaországban olyan politikusok, akik nem
hisznek a hitlerizmus háborus provoká-
ciójában annak ellenére, hogy Berlinben
és az összes többi német nagyvárosokban

szinte minden éjszaka gázmanóvert ren-
deznek, éjnek idején felkötik a lakókat,
akik felegyázóterhe alatt kényte-
lene résztvenni a gázgyakorlatokban.

Más verziók szerint Hitlerék mestersé-
gesen kergetik bele a német népet a há-
borus pszichózisba, ők maguk azonban
annál is inkább nem gondolnak komolyan
háborúra, mert érzik erőlködéseik hiába-
valóságát, tudatában vannak annak, hogy
talán már az ősz folyamán teljesen össze-
omlik az egész hitlerei.

A német háborus pszichóziót kívülről
Anglia fűti, belülről azonban a rajnai
nagyparosok: Thyssen, Stözenberg,
Krupp növelik nagyra, hogy municiói,
kat rászóhassák a nyomor alatt roskadozó
német népre. Ennek a borsos és véres üz-
letnek a mindenre kész lakáj: Hitler a
vigéce.

Anglia azzal, hogy kívülről biztatgatja
a németeket a fegyverkezési egyenjogu-
ság követelésére, tulajdonképpen Fran-
ciaország és Szovjetországot akarja
megszarolni.

A genfi események megmutatták és
mutatják, hogy ez a törekvés egyelőre
hiábavaló. Franciaország nem minden-
ok nélkül tartotta meg ezidőig hadgyakor-
latát szemben az angol partokkal. Tavaly
még az olasz Alpok határán vonultak fel
a francia hadosztályok. Az idén egyetlen
francia ezred sem vonult fel az olasz
határon.

Az idők változnak.
Amj azt jelenti, hogy a leszerelés ku-
darca esetleg egy nagy leszámolás kez-
detét is jelentheti.

Dr. Silbermann Jenő

VILÁG TÖREK

A Szovjet fizet

Az alábbi cikket Anna Louise
Strong amerikai újságíró, a
„Moscow Daily News” szerkesz-
tője írta.

A világ legtöbb országa nem tud ele-
get tenni pénzügyi kötelezettségeinek.
Nemcsak, hogy nem fizetnek a kormá-
nyok, de moratóriumokat adnak ki és
korlátozzák a devizaforgalmat, amivel
mentetik polgáraikat külföldi kötelezett
segeik teljesítése alól.

Nem mint pénzügyi szakértő, hanem
mint újságíró, aki tizenkét esztendeje
él Oroszországban, szeretném megmagya-
rázni, hogyan és miért fizet Oroszország.

A szovjet arannyal, vagy aranypari-
tással fizeti külföldi tartozásait, ami töb-
bet jelent annál, amit az Egyesült Álla-
mok tesznek. Néhány hónappal ezelőtt a
newyorki börzén megvásároltam a szov-
jet kormány néhány százrubeles arany-
kötvényét 52 dollárért száz rubel fejében.
Ma 80—85 dollár az értékük, miután a dol-
lár arányértéke azóta lehanyatlott.

Ha ma a szovjetunió adósságfizetéseiről
beszélnek, úgy természetesen nem a cári
birodalom elavult adósságaira gon-
dolok, hanem azokra a kötelezettségekre,
amelyekbe az utóbbi évek során ment
bele a szovjetunió, hogy iparát és mező-
gazdaságát felvirágoztassa.

Egy másodosztályú szibériai étkezőko-
csiban — Moszkvától ötnapos utitávolság-
ban — ásványvizet kértem. A pinér azt
felelte, hogy a készlet elfogyott és sört
ajánlott, amivel azonban nem éltem.
„Kérem, próbálja meg, nem kap minden-
ütt és mindig ilyen sört. Kifűnő export-
áru.” — igyekezett rábeszélni a pinér.

A kocsiban a szovjetpolgárok vígan
hörpintették a kifűnő „export sört”. Egy
üveg sörnek szivesen megfizették az árát
miután háromfogásos ebédet fizettek ki
az imént. Nem a rubelhiány az, ami visz-
szatartja őket abban, hogy ezt a sört na-
ponta élvezzék, hanem az a körülmény,
hogy az ország legtöbb eladható termé-
ke külföldre megy. Bizonyos zárlat, vagy
többet folytán került ez a sör a hazai
piaera. Az a tény, hogy ez a sör export-
nak volt szánva, elegendő bizonyosság volt
az embereknek, hogy jó minőség és ez-
ért szomjasan kaptak utána a polgárok.

De senki sem panaszkodik, hogy mind
az, amit külföldön adnak el, ellenértéké-
ben is külföldre vándorol, ellen a nem-
zet eleget tegyen pénzügyi kötelezettsé-
gének. Megtörténik alkalomadtán, hogy
egy hölgy azzal dísekszik vendégének,
hogy exportesemegét, vagy néhány do-
boz visszamaradt exportgyümölcsöt sike-
rült szereznie. Olykor dagasztani csesz-
nyekonzerv-küldemény kerül váratlanul
a piacra, amit, mint minden ilyen küldé-
ményt, hamar szétkapkodnak. És a vásár-
lók örömmel mondják: „Ez az angol be-
hozatali zárlatnak köszönhetjük.” Minden
keserűség nélkül mondják: „Az angolok
megvetik a mi cseszernyéinket, tehát
megehetjük őket. Különben azon volna-
nak, hogy kifizessük adósságainkat.”

Az egész szovjetállamban tervszerűen
osztják el az élelmicikkeket. A legutóbbi
termés kedvező volt, elegendő kenyér van
az országban, a vaját azonban a gyerme-
keknek és a nehéz munkásoknak tartják
fenn. Ismerek területeket, ahol a parasz-
kollektívák két éve nem láttak cukrot.
1932-ben viszont hétélmillió dollár értékű
cukor és nyolcémillió dollár értékű vaj
járult hozzá ahhoz, hogy a szovjet eleget
tehessen külföldi kötelezettségeinek.

A nép szenved és zúgolódik, de nem
jutna eszébe azt követelni, hogy a szov-
jetunió ne fizesse adósságait. El lehet-
ne-e mondani ugyanezt valamely más or-
szágról? Nem, mert egyetlen ország sem
fordított a pénzügyi kötelezettségeit álta-
lános produktív célokra.

Az exportcikkeket közül, melyekért ba-
v-teli vámot kell fizetni, egyetlen sincs,
amelyet ne fogyasztának szivesen az

orosok. 1933 első felében a következő cikkeket exportálták:

olajtermékek	44.9	millió arany rubel
dohánytermékek	23.5	"
nyersfém	16.1	"
kendők	15.5	"
fa	10.7	"
kender	10.6	"

Ezek az áruk az összpórtónak több, a felét képezték. Külföldre küldték ezeket az árukat, mert legkönnyebben tudták így elhelyezni, jóllehet a polgárok nagy része és számos intézmény van híján ezeknek az áruknak.

Vajjon mely ország polgársága tűrné el felkelés nélkül 1300 Torgsin-üzletet, a melyek, mellékesen megjegyezve, egymillió aranydollárt szednek be export-kereskedelm: célokra? Az országban oly nélkülözött gyapjúárakat, cipőket, vajjat és cukrot árusítják ezekben az üzletekben aranyért és külföldi valutáért. Szemeim-mel láttam, amint a kaukázusi hegyek lakói és a Volga völgyeiben élő parasztek aranygyűrűket, arany fülbevalókat és egyéb arany ékszereiket, dollárakat és angol fontjaikat adták oda, hogy szükségleteiket különböző élelmiszerekkel és árukkal egészítsék ki és ezáltal hozzájáruljanak ahhoz, hogy a nemzet kifizethesse külföldi tartozásait.

Néha hősiességgel, néha zúgolódással viseli el ezt az állapotot, de elviselik, mert a sok magyarázat után tudják már mindannyian, hogy ezen az uton fizetik ki azokat a gépeket, amelyek az ő országukat függetlenné teszik a többi országoktól. Panaszodhatnak a terhek elosztása fölött és ezek a panaszok kilátással fejthetnek azok ellen, akik megrongálják, vagy szabotálják ezeket az oly nagy erőfeszítésekkel szerzett gépeket, sohasem fognak azonban moratóriumot kérni. Ily erős a nép akarata a szovjet adósságai kérdésében.

Nem áll azonban szándékukban még ekkáig ezen az uton fizetni a nemzet számláit. Nincs is szükségük már rá. Már az első öt éves terv során beszerezték külföldön a legtöbb szükséges ipari gépet és felszerelést, melyeket fontosabbnak tartottak, mint a vajjat. Eleget a függetlenségre tettek szert, úgy hogy nincs már szükségük ezeket az áldozatokat megismételni. A jövőben csak azt fogják külföldön vásárolni, amit könnyű feltételek mellett szerezhetnek be.

1933-ban volt először kedvező kereskedelmi mérlege a szovjetnek, azóta, hogy gazdasági krízis uralja a világot és arra kényszeríti a szovjetet is, hogy áruát állandóan esőkönnyű áron adja el, hogy külföldi számláit ki tudja fizetni, azokat a számlákat, amelyeket még abban az időben kapott, amikor az árak még magasak voltak. A kedvező kereskedelmi mérleget az import drasztikus megrövidítésével érte el a szovjet. Míg 1931 első felében 517 millió aranyrubelre rugott az import, addig 1933 első felében 190 millióra csökkent ez a szám. Az elmúlt két esztendő folyamán 443 millió aranyrubel fel csökkentette a szovjet az adósságait. Az adósságok méreteiről nincsenek hivatalos adatok, az American Foundation becslései szerint azonban 1933. július 1-én 365-370 millió dollár lehet az adósságsága. Azóta bizonyosan csökkentek az adósságok és világos, hogy ha a legközelebbi két esztendőben normális üzleti viszonyok között fog dolgozni a szovjet, úgy mentesítheti is fogja magát ezektől a terhektől.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

DAS SCHWARTZ-BUCH

Tatsachen und Dokumente
Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az UJ Kelet könyv-osztályában.

Select Muzgó Szenzációs Premier! STAN & BRAN

közkezdelt komikusok legújabb nagyszerű vigjátéka: (AZ AGGLEGÉNY APÁK)
Ha jól akar mulatni nézze meg a filmet!
Két órát nevet, ha tanácsunkat követi!

Hétfőtől előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8, és fél 10 órakor.

A francia próbaháboruban 3 és félmillió katona vesz részt

Az új harci gépek és felszerelések bemutatkozása. Légítámadás Párizs ellen. Előmozdítják Lyont, ahol a hadgyakorlatok idejére ostromállapotot hirdetnek

Párizs, június 6. A Le Journal a most megkezdődött francia hadgyakorlatokkal, illetve mint ahogy a lap mondja: próbaháborúval kapcsolatban részletesen felsorolja, hogy ebben a próbaháboruban milyen hadifelszereléseket, milyen tömegeket és milyen felkészültséget mozdít meg Franciaország.

Kilencvennyolc gyalogezred, huszonhét garmati ezred, harminckét vadászrezd, ötvenkét lovasezred és kilencvenhat tüzérezred működik közre a próbaháboruban. Kereken 5000 vadászrepülőgép, háromszáz könnyű és 150 nehéz bombavető repülőgép működik közre, amellyel — írja a Le Journal — ez nem is a teljes repülőgépállaga a francia hadseregnek. Huszonkét gépkerekpáros ezred is szerepel a próbaháboruban és ezuttal próbálják ki először komoly formában az ujonnan létesített úgynevezett „tirour du gaz“ gázlövő ezredeket, számszerint tizenhatot. Nyolcszáz nagy és 1200 kistank vonul fel a próbaháboruban. A kistank francia találmány, Peugeot gyártotta ezeket a harci szerkezeteket először, előnyük a gyors mozgás, sebességük óránként 65 kilométer. Két gépfegyver van felszerelve egy-egy ilyen kistankon és annyi löszert hord magával, amivel egyfolytában 14 órán keresztül képes tüzelni. A francia hadseregben ezeket a kistankokat a jövő lovasságának nevezik.

Új hadiszerek, melyek ebben a próbaháboruban kerülnek kipróbálásra, a következők: egy kézi gépfegyver, Schneider-Creuzot szabadalma, ez a gépfegyver, illetve önműködő puská perccenként 320 lövést ad le, egy-egy lövés 1800 méterre elhajlás nélkül hord. A gépkerekpáros ezredekben használatos.

Három új gázfajta, melyek közül az egyik a hírhedt „levisit“ gáz testvére: a ruhát is átmarja és a húst elrohasztja, éppen csak a csontokat „kíméli meg“.

Két újfajta ágyú, melyek közül az egyiknek a lövegei 30 kilométeren át mindössze 50 centimétert hajlanak el.

Azonkívül gázalarcok, füstképző gépek, tükkörgepek, repülőelhárító és repülőgépet jelző készülék, újszerű füstpatantyuk, melyek 500 méter körzetben olyan füstöt okoznak, hogy az a legújabb szélgépek és fecskenők segítségével is csak másfél órai munka után osztható szét, stb., stb.

A próbaháboruban három és félmillió ember működik közre, ugyanis ez alkalommal hat tartalékos korosztályt is behívtak. A próbaháború részben védelmi háború, részben pedig támadó háború lesz. A műsor egyik főpontja Párizs védelme, a Saar-vonal védelme, Calais védelme, Boulogne védelme, Lyon, Grenoble és Naney, továbbá Strassburg és Metz védelme. A „műsor“ szerint a Párizs ellen intézett légítámadást, melyet hatszáz egységből álló repülőraj folytat le, hétszáz egységből álló francia rajnak két óra alatt kell visszaverni.

A felhívatalos francia lap kimerítő megjegyzéseket is fűz a közleményhez. A lap megállapítja, hogy ebben a próbaháboruban az derül ki, amit francia szakértők már rég állítottak, hogy Franciaország nincsen kellőképpen felszerelve a védelemre. (?) A francia vezérkar ugyanis mindig abban a hibában volt, hogy egy ellenfél-

lel számított, holott a jövő háborúban Franciaországot nem egy, hanem több oldalról fogják megtámadni. A lap összehasonlító számtáblázatot közöl más hatalmak fegyvergazdaságáról és ebből a táblázatból az állapítható meg, hogy például Anglia, ami a légi erőket illeti, 20 százalékkal erősebb Franciaországnál, Amerika pe-

Fából készült pótszerek tömegét gyártja Németország

Fagazzal hajtják a járművek motorjait

Berlin, június 6. A gazdasági szükség és a transzfernehézségek a német ipari laboratóriumokat felfokozott kutatásra serkentik. A vegyészek lazasan dolgoznak, akárcsak a világháború idején, hogy vegyi uton olyan anyagokat állítsanak elő, amelyek pótolják az egyedül külföldről behozható nyersanyagokat.

A nagy ipari vállalatok óriási pénzüsszegekkel támogatják a kísérleti intézeteket és az állam is hozzájárul a költségekhez, mert már az eddigi eredmények is megérik a kísérletekre fordított milliókat.

Elsősorban a különféle fajtájú faanyagok feldolgozásáról, elgázosításáról és ilyen módon a németországi erdők értékesítéséről van szó. A laboratóriumokban már kitalálták, hogy miképpen lehet a fát elgázosítani motorok hajtására, hogy pótolni lehessen a benzint és Németországban már százával vannak üzemben teherautók, traktorok, lokomobilok, amelyeket fagazzal hajtának. Ez jelentékenyen olcsóbb, mint a benzín.

Új vegyi eljárással sikerült gazdaságos módon fából cukrot előállítani, amely tápláló értékére és élvezhetőségére nézve teljesen egyenlő a most közönséges használatban lévő cukorral. Fából állít elő a német vegyipar spirituszt és most folynak a kísérletek, hogy egyes fémanyagokat pótoljanak fából nyert anyagokkal.

Zsidó szülők figyelmébe!

Schwartz Menyhért orth. zsidó leánynevelő intézete — internátusa
ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu (Uri u.) 8

felhívja azon szülőket, akik I. gimnáziumba jövő leánygyermeküket az intézetbe óhajtják beírni, hogy e hó 15-ig jelentkezzenek, mert a miniszteri rendelet szerint a felvételi vizsgálatok június hó 22-25 között lesznek megtartva.

Jeruzs

Az egész palesztin hasábas lelepező szor Voronoffról, előtt bejárta az é ragadtatott hangú új életrekelit zsidó jesitményeiről. Az ban, alighogy kite nagy sietve megfe téseiről és a szale olyan kijelentést impressziót keltik, nemcsak hogy a ról feledkezett meg amit legszívesebben A palesztinai s sen támadja Voron határain túl még sok mai napjaiban dó myóltának m és gyávan meg ak nemzetköziségének mögé.

Voronoff merer az Egei tenger vi doniai Sándor föl lyén, az Olimpszán éppen zsidó fel, amikor egy s zetisége felől érde ban látottakról k megbótránkóva h a zsidósággal kap kor az újságíró f esszornak látszóa mint tüzkadó on szikár férfi a Karját mellén öss haraggal vágia az

Barátom nem t akor éppen a z deklí ont ha ér lettem? Nincs z zsidósággal, ne mus és nem is

En a fiatalítás es vagyok a tudomát tom magamról, h foglalkozom a z ügyeivel.

Hogyan lehetne szízen családon tak és néhány

Miért is tisztelné — Ami Palesztin — általánosságba réam egy napról ország. Látszik a másútt is, külön lehet látni ilyen kat. Hol nem fo Erre a zsidóság tragikumára app író, de Voronoff fiatalító „büvész nyugodt szerep mondja — elég érdekelnek, tehát nem vagyok zsidó egész világhoz t mányé vagyok.

Einsteinről va mány emberéne terről beszélni g Einstein előtt vélekedik Voron nem illik a tud stein odaadta m musnak s ezzel dós nimbuzst. ne is kérdezzen ügy elől. A tud noka nem meri nacionalizmust, nyilván vár me üzlet-lebonyolít — Különben már a zsidókról befejezésül bossz messze megy a mazás kellemet

Olvasom a hangu hosszú l

VÉGELADÁS!!

UHU

Könyvkereskedés MEGSZÜNİK

Könyvraktárát minden elfogadható áron kiárusítja.

Soha vissza nem térő alkalom.

Csak néhány napig!

Voronoff, a híres tudós megtagadja zsidóságát, amelyet Palesztinában öntudatosan vallott

Egy szaloniki és egy palesztinai interjúja

Jeruzsálem, június hó elején

Az egész palesztinai sajtó napok óta hasábos leleplező cikkeket közöl profeszor Voronoffról, aki néhány héttel ezelőtt bejárta az épülő országot és itt elragadtató hangu nyilatkozatokat tett az új életrekelő zsidó alkotóerő páratlan teljesítményeiről. Az illusztris férfi azonban, alighogy kitérte lábát Palesztinából nagy sietve megfellebbezett itteni kijelentéseiről és a szaloniki újságírók előtt olyan kijelentést tett, amelyek azt az impressziót keltik, hogy a kitünő tudós nemcsak, hogy a Palesztinában látottakról feledkezett meg, de zsidóságáról is, amit legszívesebben letagadni szeretne.

A palesztinai sajtó most szenvedélyesen támadja Voronoffot, aki Palesztina határain túl még a zsidó megpróbáltatások mai napjaiban sem meri vállalni zsidó mivoltának minden következményeit és gyáván meg akar bujni a tudomány nemzetköziségének pókhálószerű fátyla mögé.

Voronoff meghátrál

Voronoff merengve nézi Szalonikiben az Égei tenger viharzó hullámain. Macedóniai Sándor földjén, az istenek lakhegyén, az Olimpusz közelében melázi. Talán éppen zsidó származását panaszozza fel, amikor egy szaloniki újságíró nemzetisége felől érdeklődik és a Palesztinában látottakról kéri véleményét, mert megbotránkozva hárit el magától minden a zsidósággal kapcsolatos kérdést. S amikor az újságíró tovább firtatja a professzornak látszóan kellemetlen ügyet, mint tűzokádó ontja magából a magas, szikár férfi a súlyos kifakadásokat. Kariját mellén összefűzi, kiegyenesedik és haraggal vágja az újságíró fejébe.

Barátom nem tudom megérteni, mit akar éppen a zsidóságotól? Mit érdeklő Önt, ha éppen zsidónak is születtem? Nincs semmi közösségem a zsidósággal, nem érdekel a cionizmus és nem is akarok hallani ezekről.

En a fiatalítás eszközeinek a feltalálója vagyok a tudomány terén, nem mondhatom magamról, hogy zsidó vagyok, nem foglalkozom a zsidóság egyedeivel és ügyeivel.

Hogyan lehetnék nacionalista zsidó, hiszen családomban marranusok voltak és néhány kikeresztelkedett is van.

Miért is tisztelném éppen a zsidó népet? — Ami Palesztinát illeti, — teszi hozzá — általánosságban jó hatást gyakorolt reám egy napról-napra növe és fejlődő ország. Látszik a nagy erőfeszítés. De másutt is, különösen a világháború után, lehet látni ilyen országokat és alkotásokat. Hol nem folyik ma építő munka? Erre a zsidóság speciális helyzetére örök tragikumára appellál a szaloniki újságíró, de Voronoffot elhagyja türelme, a fiatalító „büvész” végleg kiesik a tudós nyugodt szerepéből és fokozott dühvel mondja — elég legyen, ezek a dolgok nem érdekelnek, tehát mondom Önnek, hogy nem vagyok zsidó, ember vagyok, aki az egész világhoz tartozom, csakis a tudományá vagyok.

Einstein is megkapja a magáét

Einsteinről valóságosan lesújtó a „tudomány emberének” nyilatkozata és Hitlerrel szembeni gyáván meghátrál.

Einstein előttem csak nacionalista, — vélekedik Voronoff. — Ez a cím pedig nem illik a tudomány szövegíróihez. Einstein odaadta magát a zsidó nacionalizmusnak s ezzel elvesztette előttem a tudós nimbuszt. Hitlerrel, Németországról ne is kérdezzem, tér ki eleve a „kényes” ügy elől. A tudomány felszentelt zsarátoka nem meri megbélyegezni a hitleri nacionalizmust, csak az Einsteiné. Ott nyilván vár még reá néhány fiatalítási üzenet-lebonyolítás.

Különböen tulsokat beszéltem ma már a zsidókról és zsidóságról — mondja befejezésül bosszusan és gyors léptekkel messze megy arról a helyről, ahol a származás kellemetlen szálat bogozzák.

... És Jeruzsálemben...
Olvasom a palesztinai lapok heves hangú hosszú hasábjait, a fájó kifakad-

sokat, amelyek Voronoff köpenyegfordító kijelentéseit kísérik.

Olvasom és önkéntelenül arra a beszélgetésre gondolok, amelyet velem folytatott Voronoff Jeruzsálemben.

Palesztinai tartózkodása alatt ugyanis nekem is alkalmas volt Voronoff professzorral hosszasan beszélgetni. A nem mindennapi érdekességű találkozás a King David hotel halljában történt. Zsidó melódiai hangjai hallatszanak át a szomszéd termekből. Weizmann a politikai bölcsesség csodálatos nyugalmaival halad keresztül a hallon. A ragyogó formámu előcsarnok egyik sarkában, szemtől szembe ülve a világhírű tudóssal, Voronoffal, felteszem a kérdést: Ön zsidó, nemzeti zsidó? A Habima, a hébernyelv, a kolóniák az egyetem, sorra kerül mindaz, ami bennünket, palesztinaikat érdekelhet a kívülről jött, a tudomány távlatából szemlélő egyéniség ajkáról.

— Zsidó vagyok, sőt nemzeti zsidó — vallja Voronoff — és én jegyzem. Hat év előtt is láttam az országot. Haladása, fejlődése esodálatos. Telaviv „absolument extraordinaire belle ville européenne”, hangzik a nyilatkozat tudósunk ajkáról. A Habimában voltam s bár héberül egy szót sem értek, a játék oly természetes kifejező és művészi volt, hogy azzal az impresszióval távoztam, hogy mindent értettem. Kétségkívül művészek a Habima színészei; — erősíti meg. S hogy örömmel belekapcsolódom az élő héber nyelv problémájába, Voronoff erről is készséggel nyilatkozik:

A héber nyelv ujászületése mint élőnyelv, a leggrandiózusabb demonsztráció a zsidó nép vitalitása és legteljesebb joga mellett, ismét visszakapcsolódní régi nagy történelmébe. Az egyetemet e pillanatban még nem

látam, Weizmann professzort kérem meg hogy kinyitassa számomra, mert kétségkívül érdekel.

— Délután Ussischkinnél voltam — meséli Voronoff. — Haifából Bayrutba és Damaszkuszba való utazásom alkalmával Nahalalt látogattam meg Weizmanné meghívására.

Láttam a Wizo leányfarmját, a chalucok és chalucák munkáját, akik át vannak hatva idealizmustól és az eszmétől. Bámullattal és a legnagyobb tisztelet érzésével állok meg az előtt, amij módomban volt tapasztalni az épülő országban.

Voronoff, miután megtekintette az egyetemet, ötezer frankot adott annak céljaira, a nahalali leányfarm hiányzó villánytelepére pedig kétezer frankot adományozott.

A német fajteóriára kerül a sor és Voronoff itt, Palesztina határainak biztos fedezékéből, nem vonakodik a következő nyilatkozatot tenni:

— Ez a kérdés, sajnos, létezik. Az árja faj nem fogadja be, sőt elnyomja a többi fajt. Nem értő miért. A modern élet, a vasut, a kereskedelem kölcsönös viszonyt támaszt a népek és fajok között, amely kapcsolatot elkerülhetetlen a civilizáció mai etapjában. Eppen ezért a művelt ember a legnagyobb érthetlenségig áll a mai német fajproblémával szemben. Ami a kérdés lényegét a zsidókra vonatkozóan illeti, csak súlyosan elítélhetem. Ez valami abszolút barbár dolog, ami tudományosan fel sem fogható. Palesztinában nincsen faj kérdése — folytatja —, csak vallási lehet. Az arabok egyazon faj a zsidókkal, a sémitákhoz tartozók.

Nagy vonásokban így néz ki a két in-

Tíz-tíz évi börtönre ítélte a hadbíróóság a pénzespostás két fiatalkoru merénylőjét

A vádlottak és védőik megfellebbezték az ítéletet

Cluj-Kolozsár, június 6. A hadbíróóság szerdán reggel kilenc órakor folytatta a pénzespostás ellen elkövetett merénylet bünperének a tárgyalását. Elsőnek a pénzespostást, Nichita Pált hallgatták ki, aki részletesen elmondotta a rablótámadás lefolyását. A vádlottak és a postás vallomása egy ponton sem egyezik. A postás ugyanis azt állítja, hogy Simon Pál csak azután rohant ki a szobából, miután Hutera már nem ütötte őt már többet, míg a vádlottak szerint Simon már korábban szaladt ki.

Több lényegtelen tanuvallomás után Negulescu ügyész zsufolásig megtelt tárgyalóteremben kezdte el vádbeszédét.

A törvény háromtól tizenöt évig terjedő büntetést ír elő hasonló esetre — mondja az ügyész, — de kérem a bíróságot, hogy a maximális büntetést alkalmazza tekintve az utóbbi időben sürün előfordult fiatalkoru bünözéseket. Csak példa statuálással lehet megakadályozni, a fiatalság újabb gonoszítottait. Szerintem — folytatja — a gyilkosságtól sem riadtak volna vissza, ha nem zavarják meg őket a munkájukban.

Nem lenne helyes a bíróság részéről — kezdi el védőbeszédét Klein Miksa dr. — ha súlyos ítéletet hozna, mert csak enyhébb büntetéssel lehetséges, hogy a vádlottak visszatérhessenek a társadalomba és újból kezdjék az életet. Kéri a bíróságot vegyék enyhítő körülménynek a vádlottak kiskorúságát. Semmiesetre sem lehet másnak minősíteni a tettüket mint erőszakos lopásnak.

Popescu Ilarie dr. azzal kezdi védőbeszédét, hogy felolvassa Hutera apjának a hozzáintézett levelét, amelyben a szerencsétlen apa Simon befolyásának tudja be fia tettét. Már régóta volt barátságban a két fiu — írja Hutera apja, — de csak husvét óta vettem észre a fiamon erkölcsi elferdülést. Apróbb dolgokat lopott el hazulról. Kérem a törvényszéket — folytatja Popescu, hogy mentseik fel a vádlottakat a hatóság elleni erőszak vádjá alól, hogy az ügy a polgári bíróság elé kerülhessen.

Ezután a hivatalból kiküldött védő emelkedik szólásra. A modern idők nevelésének tudja be a két fiu erkölcsi elferdülését. Nem lehet súlyosan elítélni őket mert nem ők a hibások, hanem a filmek és detektívregények, amelyek nevelik a

tervju egyazon tudós ajkáról, egyazon tárgyról.

Voronoff multja

Voronoff az ukrainai Kozlov nevű kis községben született, Voroenz megyében, híthü zsidóktól. 66 éves, az elegáns párizsi világra emlékeztet a megjelenése. Arcán az évek kemény redői fedezhetők fel, fiatalítási teóriái ellenére is. Azok, akik a régi orosz millióból származnak, emlékeznek reá, hogy amikor Pinsker világhírű műve az autoemancipációról megjelent, Voronoff, az akkor fiatal egyetemdiák, egy másik diaktársával, lelkes, tisztelettől áradó levelet intézett a cionisták bizottságához. A velezés, az elragadtatás dokumentuma volt ez a levél. 40 évvel ezelőtt történt és ritka, kivételes megnyilatkozás volt abban az időben. Mondanom sem kell, hogy az egyébként igen szimpatikus öccse Voronoffnak, Alexander, aki kisérőjeként mindenívét követi, ezt ugyancsak megcáfolta Szalonikiben. De megcáfolta egyben azt is, hogy a Voronoff-családban kikeresztekedtek lennének, Sergej, a tudós bátyja, azonban nem átalott akár valótlanságokat is felsorakoztatni, csak hogy a zsidóságtól való távolállását, minél kifejezőbben dokumentálhassa.

A Hazómán palesztinai lap szerkesztője, aki régi neves orosz publicista, Voronoff Chovevé Ción-i tagságáról tesz tanúságot. Ha majd a százszázalékos bejeljesülés napjaiban visszapihlantunk és a cionizmus első álma kerülnek be a nagy történelembé, egyik legtündörlőbb lap kétségkívül a Chovevé cionistákat fogja illetni. Vajjon Voronoff akkor is ennyit hűvel fog védekezni ellene? Hiszen ambkélója éppen az örököntartó birnevet hajszoja — bármj áron.

Messze, messze kilendül Voronoff e nemes álmódok sorából, messze tért el a zsidóság rögös utjától ragyogó pályafutása alatt. Messze ment e rövid pár hét óta is, hogy Palesztinát elhagyta. Holott elindulása a dicsőség útján, mint annyit sok nagy emberünké, ott kezdődik egy kis ukrainai chéderben. A melamed tradicionális vessző útjéi sem hiányoznak a chéder teljességéből, amikor tudós agya az „kvi” nehézségeivel vjaskodik még.

Öhibaum Ets

Nyaraltassa gyermekét a Fekete-tenger mellett !!

Dr. Cajal egyetem magántanár, gyermekkorház főorvos Carmen Syván gyermekpanziót nyit, kizárólag egészséges gyermekek számára. Felvilágosítások és prospektusok:

Bucuresti Str. Anton Pan No. 38.

mai ifjuságot. Nem kérem a felmentésüket — fejezi be — hanem alkalmazzák a büntetés minimumát.

A bíróság ezután visszavonul tanácskozára. A tárgyalóterem zsufolásig megtelt közönsége kivonul a folyosóra, ahová időközben a két vádlottat is kivezetették. A falnak támaszkodva, zsebre tett kézzel áll a két nyurga fiu. Sem ijedség, sem félelem nem látszik az arcukon.

Nem félünk a büntetéstől — mondják szinte egyszerre a hozzájuk intézett kérdésre. — A fogházban elég jó dolgunk van. Mindketten nyugodt mozdulattal cigarettára gyujtanak és amikor a tanács bejövételét jelző csengő megszólal a jelenlévő érdeklődők közül bárkin nagyobb izgalom mutatkozik, mint a két vádlotton.

A nagyszámu közönség időközben visszament a tárgyalóterembe és Dán Artur elnök halotti csendben hirdette ki az ítéletet, mely szerin hatóság elleni erőszak és egy közhivatalnok ellen elkövetett gyilkossági kísérletért 10-10 év börtönre ítélik a vádlottakat.

Az ítélet kihirdetése után mintha kissé megrendült volna a két fiu nyugalma. Nyugtalan tekintettel néznek a hallgatóság sorain végig.

Az ügyvédek megfellebbezték az ítéletet a bukaresti legfelsőbb katonai bírósághoz. A vádlottaknak még reményük lehet, hogy a semmitől kezdődően úgy fog dönteni, hogy a hadbíróóság nem volt illetékes az ügy tárgyalására és akkor polgári bírósághoz kerül az ügy, vagy pedig a katonai fellebbezési bíróság megsemmisíti az ítéletet és újratárgyalást rendel el egy másik hadbíróágnál.

A tiszaszlári vérvád, Eötvös Károly örökbecsű műve „A nagy per, mely ezer éve folyik s még sincs vége” 3 kötet, 1000 oldal 500 lej helyett most 99 lej Lepagenál Cluj. Kérjen ingyen „Judaca” jegyzéket Lepagétól.

...Tegyen ön is egy csodálatos utazást

Palesztinába

Csatlakozzék kiránduló csoportjainkhoz. Mérsékelt árak. Nagyon előnyös feltételek.

Felvilágosításokkal és prospektussal szolgál

„Levanf”

Societate Anonimă de Voiaj Bucuresti, Smărdan 11, Telefon 329/83.

figyelmébe!
Értne orth. zsidó
ete — internátusa
tologariu (Uri u.) 8

százalékkal mulja
gépfelszereltség dol
zatban első helyen
franciák 22 gépke
zembem Olaszország
felett rendelke

legérdekesebb szá
ása” lesz, mely ak
lakosság is részt
ban és erre az
örnyekén a kor
ot hirdet ki.

tömegét

közeliárnak az
földi fémeket a fa
a utján igyekeznek
ak fából állítanak
gysavat és más sa
külföldről kellett
Máris odáig jutot
hogy remélhetőleg
feleslegessé tenni
fántesontbehozatali,
is.

őfeszítéseket fejti
szek textil-pótanya
szek itt már messze
etekén. Gyapjút és
te sokszáz millió
földre, már tud
epotot egy olyan
rik, amely Német
n terem, a yuceá
ait dolgozzák fel
ok és ebből már
nőségű szövetet
bonyolódott eljárás
német vegyipar a
pótlásához s előál
ot, amelynek Woll
német textilgyárak
égen állítanak elő
ból kitünő „gyapj

ány az egész or
birodalmi biztost
ezeket a kísérlete
vegyi uton nyert
olgozását egységes

!!
EDÉS
IK
ható
nem
pig!

SPORT

A bécsi Hakoah Romániában

Cluj-Kolozsvár, június 6. Annak idején megírtuk, hogy a bécsi Hakoah, mely a világ legjobb zsidó futballegyüttese, románai turára jön. Bukaresti tudósítónk értesítése szerint két fővárosi egyesület mérkőzésekre kötötte le a kitűnő bécsi futballegyüttest, melyeknek lejátszására július hó elején kerül sor. A zsidó csapat innen Erdélybe jön, ahol több mérkőzést fog játszani, az eddigiek szerint Aradon a Hakoahval, Temesváron, Kolozsváron és Nagyváradon. De ismerte a zsidó csapat képességeit, egészen biztos, hogy a tura programja lényegesen ki fog bővíteni.

A Hakoah jelenleg külföldi turán van, melynek során kedden Oranban 6:3 (3:1) arányban győzött a város válogatottja ellen.

Franciaország, Belgium és Hollandia együtt rendezi meg 1937-ben a futballvilágbajnokságot

Cluj-Kolozsvár, június 6. Még be sincs fejezve a második labdarugóvilágbajnokság, attól eltekintve, hogy a jelenlegivel egyetlen nemzet sem volt megelégedve és a nemzetközi futballberkekben szenvedélyes viták hangzottak el a legközelebbi labdarugóvilágbajnokság megrendezésének joga körül. Annyi volt a jelentkező, hogy ezúttal három nemzetet bízták meg az 1937-es világbajnokság rendezésével. Római jelentés szerint a nemzetközi futballszövetség római ülésén a legközelebbi futballvilágbajnokság megrendezésével Franciaországot, Belgiumot és Hollandiát bízták meg. A döntőmérkőzések Párizsban, Brüsszelben, Amsterdamban, Marseilleban és Antwerpenben lesznek.

Kattowitzban az Admira a városi válogatott ellen 5:3 (3:1) arányban győzött.

Az angliai Blackburn Rovers 3:2 arányban győzött a dán válogatott futbalcsapat ellen Kopenhágában.

Oslóban a Ferencváros-Hungária-Ujpest kombináltja 2:0 (1:0) arányban győzött a városi válogatott futbalcsapat felett.

Brünn. Zidenice—Wacker Bécs 3:1 (2:0).

Pozsony. Rapid—Bratislava 3:1 (1:0).
Kaiserlautern. Budai 11—SS Kaiserlautern 5:3 (3:1).

Az osztrák-magyar tennismérkőzést Budapesten az osztrák csapat 4:1 arányban nyerte meg. Az utolsó két egyes eredménye: Matejka—Gabrovitz 6:4, 6:4, 6:4, Metaxa—Straub 7:5, 9:7, 6:2.

A profitenisz világbajnoki küzdelem az amerikai Vines győzelmével ért véget. A második helyre került Tilden, harmadik lett Cochet, negyedik Nüsslein.

MA AUSZTRIA—NEMETORSZÁG VILÁGBAJNOKI A HARMADIK HELYÉRT
A labdarugóvilágbajnokság során ma került eldöntésre Népolyban az osztrák-német mérkőzés a harmadik helyért. Az osztrák válogatott legutóbbi összeállításaiban két helyen változtattak: Bican és Schall helyén Horváth és Braun játszik.

A tornászvilágbajnoksági versenyeken, melyeket hétfőn fejeztek be Budapesten, a csapatversenyben első lett Svájc, második Csehszlovákia, harmadik Németország, negyedik Olaszország, ötödik Magyarország, hatodik Finnország, hetedik Franciaország. Az egyéni versenyekben nyújtott első lett Winter német, lovon Mack svájci, műszabadyakorlatban Miecz svájci, korlátos Mack svájci, gyűrűn Hudecz cseh és végül az összetett verseny világbajnoka Mack svájci lett.

A román-lengyel válogatott mérkőzés október 14-én lesz Lembergben.

A FC Triestina szombaton Bukarestben az Unirea Tricolorral, vasárnap a Ripensával játszik.

Az SC Russy cseh együttes, mely szombaton Kolozsváron játszik az Universita teával, vasárnap Nagyváradon mérkőzik a NAC-cal.

KÖZGAZDASÁG

Nemzeti Biztosító Intézet felállítását vette tervbe a kormány

Bucuresti-Bukarest, június 6. Megírta az Uj Kelet, hogy a belügyminisztérium tervbe vette egy Nemzeti Biztosító Intézet felállítását, mely az állami, megyei, városi községi és más hatósági intézetek biztosítását kellene, hogy ellássa.

A Nemzeti Biztosító Intézet tervét még a Mironescu kormány vetette fel, amely törvényjavaslatot is készített erről.

A törvényjavaslat szerint az állami biztosító alapításában a magánbiztosítók is részt vehettek volna.

Miután azonban a szakmai körök

meggyőzték az akkori kormányt a tervezet irremutabilitásáról, a törvényjavaslat nem került a parlament elé.

A belügyminisztérium azonban most újra komolyan kezd foglalkozni a Nemzeti Biztosító Intézet felállításának tervével.

Incelet belügyminiszter a biztosító szakmai, valamint a kormány gazdasági szakértőit érkeztetle hívja össze a kérdésben és valószínűleg látszik, hogy törvényjavaslatot fognak rövidesen a parlament elé benyújtani.

A Nemzeti Biztosító Intézet felállítását öszre tervezik.

Megegyezés jött létre a Banca Nationala és Franciaország között az importált áruk fizetésére vonatkozólag

Bucuresti-Bukarest, június 6. A Banca Nationala befejezte Franciaországgal folytatott tárgyalásait, a Románia és Franciaország közti gazdasági kapcsolatok megkönnyítésére és a Franciaországból importált áruk pontos fizetésére vonatkozólag.

A hosszú idő óta folyó tárgyalások folyamán Franciaország azt kérte a Jegybanktól, hogy a fizetések szabályozása kliringben történjék.

Ezt a kérést azonban technikai okokból nem lehetett keresztülvinni. A jelenlegi megegyezés szerint a Jegybank itt fogja leblokkolni az összes franciaországi fizetnivalókat, Franciaország pedig ugyanezt teszi a

román fizetnivalókkal.

A különbséget egy speciálisan felállított franciaországi kasszában kell kifizetni.

Ez a megegyezés annak ellenére, hogy külkereskedelmi mérlegünk Franciaországgal szemben aktív nem a legelőnyösebb Romániára, mert a kölcsönökkel és más fizetnivalókkal sokkal többet kell kifizessünk Franciaországnak, mint amennyit az exportált árukért kapunk.

A megegyezés alapelveinek megállapítása után a külügyminisztérium a kereskedelmi minisztériummal együtt kidolgozza a részleges kereskedelmi szerződés szövegét.

Convocare

la al VI. Adunare Generală Ordinară anuală din 1933 a Băncii de Credit Mărunt și Economie S. A., Dej ce se va tine la 24. Iunie 1934, ora 10 a. m. în localul institutului, la ce sunt acționarii prin această cu onoare invitați.

PROGRAM:

1. Raportul Consiliului de Admi-

nistrație și a Consiliului de Supraveghere.

2. Aprobare a bilanțului din anul 1933 și pronunțarea descărcării.

3. Alegeri.

4. Propuneri eventuale.

Observațiuni: În caz de incapacitate de deciziune, adunarea generală se va tine în ziua de 1. Iulie a. c. ora 10. a. m. în același loc, care va decide fără privire la numărul celor prezenți.

DIRECTIUNEA.

A fogmosás époly fontos mint a kézmosás!

Amily természetes, hogy lemossa kezeiről a piszkot, époly természetes, hogy fogait és szájüregét a dusan habzó KALODONT-fogkrémmel tisztán és épségben tartsa.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

Dr. Gara Ernő utazásai:

Budapestre Inkszus-autókon sokkal kellemesebb az utazás, mint a vonaton és sokkal olcsóbb.

Indulás reggel hat órákor a Fátérről (Newyork kávéház előtt) Csucsán, Váradon, Püspökladányon, Szolnokon, Cegléden kelle, mes szünetek után, frissen, fáradság nélkül délután fél 6 órakor Budapestben vagyunk.

Az autókaron kényelmes fotójók. Részvételi díj vízummal együtt Cluj — Budapest — Cluj csak 990 lej.

Következő indulási időpont: Kedden, június 12-én, Utlevélnek beszerzéséről, okmányok elnyerésében, gondoskodunk. Siessen jelentkezni szombati az Uj Kelet kiadói hivatalába.

TURISZTIKA

A Haggibbor Turisztikai szakosztálya június 8-án, pénteken könnyebb gyalogkirándulást rendez Kolozsvár környékére. Indulás reggel fél 8 órakor a klubtól (Cal. Victoriei 10.). Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

A Haggibbor Turisztikai szakosztálya június 10-én, vasárnap autós kirándulást rendez turisták és nemgyaloglók részére Járavizre, illetve a Testesre. Nemgyaloglók a Járavizei fűrészteleptől félóránnyira, egy fenyvesektől körülvevtt völgyben jöhetnek visszaindulásig, míg turisták Járavize mellett szerpentinek Testesre, innen gyalog Kisfenesig, ahol a Járavizéről visszatérő autóbuszokon érkeznek Kolozsvárra. Indulás reggel fél 6 órakor a Haggibbor klubtól, Cal. Victoriei 10. Jelentkezni csütörtökön és pénteken este 8 óráig 9 óráig a klubban lehet.

Ma este az Ujságíróklubban Lyoni Bella és Körösi Iluci, Lyoni Belláról, aki néhány héttel ezelőtt a nápolyi operában szerepelt meleg sikerrel, azt írják olasz kritikusai, hogy: „gyönyörű zengésű, meleg lírai szopránjának timbre-je a leg-ritkább szépségű, amit hallani lehet”. Lyoni Bella kolozsvári születésű és csak nyaralni jött haza. Ebből az alkalomból sikerült mára az Ujságíróklub pódiuma számára megnyernünk. A legszebb feladatokat kívánó operáriákat és dalokat fogja ma este énekelni. Számai között a nagyon tehetséges kis gyermekprimadonna: Körösi Iluci fogja decens táncával hallgatóságát elragadni.

Kolozsvári házért nagyváradi négy üzletes ház. Átköltözés miatt elcserejénem váradi házamat, központi fekvéssel Kolozsvári házért. Házamban négy üzlethelyiség és egy 6 szobás magánlakás van. Saroképület. Tárgyal: Dr. Ligethy Miklós Cluj, Marechal Foch 39, délután 2—4 óráig és este 7 óra után.

Az ipar és tudomány szakembereihöz: Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető. — Könyvek szállítása utánvétel, folyóiratok előfizetése: Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj.

Vizsga után küldje tengerpartra gyermekeit Az Institutul de Fortificare pentru Copii (I. F. C.)

Carmen Silva Movila Tekirghiol a nyáron megnyílik. Orvosi felügyelet, szülői gondozás, éjszerezeti sportok, s ezeken kívül a tengeri fürdők strandkurájának erősítő hatása.

Orvosi igazgató: Docent Dr. M. Căja, a bukaresti Zsidó gyermekkórház főorvosa. Prospektust román, magyar és német nyelven küld az

I. F. C.

Bucuresti Str. Anton Pan No. 8.

Lőrincy mor

Hogyan leh

Cluj-Kolozsvár (tud.) Változatlan tatta szerdán regvenyszék negyed Mőzes és büntetését. Elsőnek Lőrincy a törvényszék azt állította, hogy pott azoktól, akik hogy ő mindent ügyész arraváló czyné nyilvánvaló mellett, kéri, a lőzését.

A törvényszék esketését, majd halgatására ker

— Nem volt Sebestyén József

czy-féle hamisított gálata leleplezett értesültem hazatértekről, mert bankkrisis idején

Ami a hamisított József elmondott könyv manipuláció

üzte. Egyrészt a könyveket, amelyek lajdonképpen beke

ket a belétkönyv

Lőrinczy

Horváthhoz az

és az Autoglob k

natkozólag tett f

nők. Horváth To

bank ügyvezetés

mert azt inkább

Andor végezték,

czy felkereste ö

üzleti kapcsolato

mán, hogy foly

készpénzfőlöleget

szont amikor pénz

bank látja el köl

részleteket nem

szik, amikor egy

fizettek ki Lőrinc

latos könyvelesi

említi, hogy köny

való szökése elő

Lőrinczynek, hogy

ezt a pénzt Lőrinc

Ennél a kérdés

vényezék. A kérd

váth Toldy gróf

Ákos tudta nélkül

ta, hogy Likvidá

László Akossal

Együtt felkereste

a banknak egymil

szas rábeszelés ut

Lőrinczy fantasztikus pénzügyi manipulációit mondták el a tanuk a mai tárgyaláson

Hogyan lehet egymillió lejt kivenni egy ártatlan kliensből? Zavaros vallomásai közben bebizonyíthatatlan vádakkal védekezik Lőrinczy

Cluj-Kolozsvár, június 6. (Az Uj Kelet tud.) Válotzatlan érdeklődés mellett folytatta szerdán reggel kilenc órakor a törvényszék negyedik szekciójára Lőrinczy Mózes és bűntársai bűnperének tárgyalását. Elsőnek Lőrinczy Mózeset hallgatták ki a törvényszék, aki vallomásában azt állította, hogy Lőrinczy apanaszt kapott azoktól, akiknek érdeke lett volna, hogy ő mindent magára vállaljon. Pastia ügyész arra való tekintettel, hogy Lőrinczynek nyilván részrehajlóan vallott, kéri, a tanu megesketésének mellesztését.

A törvényszék mellőzi Lőrinczyt megesketését, majd dr. Sebestyén József kihallgatására kerül sor.

— Nem voltam itthon — mondotta Sebestyén József dr. — amikor a Lőrinczy-féle hamisítások a bank házivizsgálata leleplezte. Nagy megdöbbenéssel értesültem hazaérkezésem után a történetekről, mert ez éppen az általános bankkrízis idején történt.

Ami a hamisításokat illeti, Sebestyén József elmondta, hogy Lőrinczy a betét könyv manipulációkat kétféle formában üzte. Egyrészt meghamisította a betét könyveket, amelyeknek ellenértékét a tulajdonképpen betétes már felvette és ezeket a betét könyveket zálogosította el. A

másik formája a hamisításoknak az volt, hogy magánosoktól betéteket vett át, ezekről betét könyvet adott és ő maga fizette ki utána a kamatokat. Ezekkel a károsulatokkal szemben a bank kötelességének tartotta a teljes kártalanítást és ki is fizette őket.

A védelem furesa megállapítása

Dr. Giurgiu Traian intézett kérdéseket a tanuhoz, majd a következő feltűnéssel tő kijelentést tette, ami a terem hallgatóságában is felháborodást keltett:

— A Kereskedelmi Hitelintézet lefizette az újságírókat, hogy Lőrinczy Mózesről terhelően valljanak.

— A hangulat éppen eléggé kedvezőtlen volt Lőrinczy számára — válaszolta Sebestyén dr. — nem kellett senkit sem lefizetni ahhoz, hogy rosszat írjon róla.

Elmondotta még Sebestyén József, hogy a leleplezés után, amikor még nem lehetett tudni, hogy Lőrinczy hová szökött, felkereste György Győző és Lőrinczyt. Lőrinczynek sirva könyörgött, hogy ne adják ki az esetet a nyilvánosságnak és ne jelentsék fel Lőrinczyt, mert ez ön gyilkosságot fog elkövetni, ha megtudja, hogy „meghurocolják”.

Gróf Horváth Toldy Istvánt szólították be ezután a törvényszéki tanács elé.

Végezetül elmondja, hogy a kétmillió lejre Lőrinczy 1.400.000 lejt befizetett a fennmaradó 600 ezer lejes betét könyvről aztán kiderült, hogy hamis. A törvényszék Pastia tiltakozása ellenére megeskete a tanut, ami ellen az ügyész semmiféle panaszt jelent be.

Lőrinczy előadása a betét könyvek hamisításáról

Szalay Miklós, a Mezőgazdasági Bank cégjegyzője a Lenghel-féle váltókkal kapcsolatosan tesz vallomást, majd Mohay János, a Kereskedelmi Hitelintézet volt könyvelőjét idézik be, aki rendkívül zavarosan vall és ezért az elnök a kihallgatását félbeszakítja.

Délután Lőrinczyt arról kérdezte ki a törvényszék, hogy milyen módon követte el a hamisításokat. Lőrinczy részletes előadást tart, amelyben mindenkit igyekszik feketére festeni, aki a közéletben élt. Ezután a Lenghel-féle váltók történetét mondta el, ismertetve az orvos házassági terveit, melyekhez az előzetes befektetések szükségessé váltak.

Létrejött az elvi megegyezés a kisantant országai és a Szovjet között a de jure elismerés ügyében

GENE, június 6. A népszövetségi titkárság jelentése szerint tegnap létrejött az elvi megegyezés a kisantant három országa és a szovjet között a de jure elismerés ügyében. Közélebről fel fogják a normális diplomáciai kapcsolatokat is venni. Most részletkérdések felől folynak a további tárgyalások.

Ma! Premier! A szezon meglepetése! A legizgalmasabb kémdráma!

CONRAD VEIDT

legújabb, hatalmas és dícsőséges filmalkotása:

Kém voltam!!

Bemutatja a CAPITOL Mozdó

Bonyolult bélyeghamisítási per tárgyal ma a kolozsvári törvényszék

„A jiddis nyelv a csalók nyelve” — jelentette ki Filipescu elnök

Cluj-Kolozsvár, június 6. Bonyolult bélyeghamisítást leplezett le ez év telén a kolozsvári rendőrség, melynek szálai Budapestre vezették a nyomozó hatóságokat. Eredetileg a feljelentést egy tordai Glancez Mór nevezetű egyén tette, aki úgy szerepelt, mint az ügy leleplezője és csak később a nyomozás során derült ki, hogy a bélyeghamisításban elért sikertelen eredményei vezették arra, hogy társait leleplezze. Glancez annakidején a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy só export ügyben járt Budapesten két évvel ezelőtt és akkor került össze egy társasággal, akik telajánlották neki, hogy olcsón és jól készítenek megrendelésre román bélyegeket. Szerinte csak törbe akarta csalni a „bélyeg gyártókat” és azért rendelt náluk árut, hogy később a le szállításnál a rendőrség kezére juttathassa őket. Valóban sikerült is neki Marcu Viktor tordai rendőrségi ember figyelmét ráterelni a szállítmányt kézbesítő Halpert József, akit később le is tartóztattak és sikerült lelepleznie egy Davidovics és egy Dragomir nevű egyént, akik szintén részt vettek a bélyegrendelésben. A rendőrségtől várt jutalmat nem kapta meg Glancez, ellenben a nyomozás során elene is vádat emeltek, mert kiderült, hogy neki is része volt a bélyegrendelésben és több ízben járt is Budapesten, hogy a rendeléseket lebonyolítsa. Többzsöri elhalasztás után ma végre sor került a bonyolult bélyeghamisítási ügy tárgyalására, ahol most már Halpert, Dragomir és Davidovicson kívül Glancez is vádoltként szerepel. Kihallgatásakor Halpert beismerte a terhére rótt cselekményeket, vagyis hogy a Budapesten működő bélyeghamisítóknak volt a közvetítője. Ezzel szemben Glancez tagadja, hogy része lett volna a hamisbélyeg rendelésben. Kijelenti, hogy ő a rendőrség munkáját segítette elő és kéri dr. Victor Marcu volt tordai rendőrségi alkalmazott kihallgatását. Ez azonban a mai tárgyaláson nem történetelt meg, mert mint arról az Uj Kelet beszámolt, Marcu régebbi sikasztásaiért a napokban letartóztatta a kolozsvári ügyészség.

— Milyen nyelven beszéltek maguk egymásközött a pesti bélyeghamisítók kal? — kérdezi Glanceztól Filipescu elnök.

— Rendszerint zsargonban beszélünk — feleli a vádolt — mert így jobban megértettük egymást.

Az elnöklő Filipescu erre azt különös és bírói székbe egyáltalában nem illő megjegyzést tette, hogy „a jiddis nyelv a csalók nyelve”.

Ezután tovább folytatták Glancez kihallgatását, aki mindvégig kitart amellett, hogy a rendőrség munkáját segítette elő és só export ügyben járt a magyar fővárosban. A tárgyalás folytatását végül is csütörtök reggel kilenc órára halasztották.

Lőrinczy műveletei az Erdélyi Takarékpénztárnál

Horváth az Erdélyi Takarékpénztár és az Autoglob közötti kapcsolatokra vonatkozólag tett fel kérdéseket Ienciu elnök. Horváth Toldy elmondta, hogy a bank ügyvezetésébe kevés befolyása volt, mert azt inkább László Akos és Schreiber Andor végezték. Annyit tud, hogy Lőrinczy felkereste őket és ajánlatot tett az üzleti kapcsolatok felvételére olyanformán, hogy folyószámlát nyit, amelyre készpénzfőlölegét mindig lefizetné, viszont amikor pénz dolgában megszorul, a bank látja el kölcsönrel. A műveletekről részleteket nem tud, arra azonban emlékszik, amikor egy összegben 1.800.000 lejt fizettek ki Lőrinczynek. Az ezzel kapcsolatos könyveési dolgokról sem tud. Felmenti, hogy közvetlenül Oroszországba való szökése előtt egymillió lejt adtak Lőrinczynek, hogy a bankot likvidálja, ezt a pénzt Lőrinczy nem számolta el.

Egy bank likvidálásának története

Ennél a kérdésnél sokáig időzik a törvényszék. A kérdések keresztüztében Horváth Toldy gróf elmondja, hogy László Akos tudta nélkül Lőrinczyvel elhatározta, hogy likvidálják a bankot. Akkor László Akossal rossz viszonyban volt. Együtt felkeresték gróf Vass Endrét, aki a banknak egymillió lejlel tartozott. Hosszas rábeszélés után Vass Endre egymillió lejt értékű váltót adott. A váltókat Lőrinczy vette át és gróf Toldy megbizta, hogy azokat leszámítolva, az ellenértékét fizesse be az Erdélyi Takarékpénztárhoz, mely aztán a likvidálási munkálatokat az összeggel megkezdheti. Lőrinczy egy orvosnál le is számította a váltókat, a pénzt azonban nem fizette be a bankhoz.

Gróf Horváth Toldy, miután vallomása nem volt eléggé összefüggő, a tanács nem esketi meg. László Akos a következő tanu.

Hogyan szökött meg Lőrinczy egy millióval

Lőrinczy — mondotta László Akos — ajánlatot tett a banknak, hogy folyószámlát nyit. Eleinte Autoglob néven ment a számla, amelyet később Lőrinczy változtatott át „Bankbetét” megjelölésre. Lőrinczy állandóan fizetett be összegeket a bankhoz, viszont a bank is kisebb-nagyobb kölcsönöket adott, mindig ugyanolyan kamattal, mint amennyit a bank fizetett Lőrinczynek az elhelyezett pénzekért. Egy ízben 1.800.000 lejt fizetett ki a bank Lőrinczynek, mert fizetési esedékességei voltak. Ezeknél mindig az Autoglobra hivatkozott.

Az 1.800.000 lejes tételnél Lőrinczy hoz szu előadásba kezd, amelyet azonban az elnök azzal szakít meg, hogy egyáltalában nem érti meg, hogy mit mond. Pastia ügyész ad erre vonatkozó felvilágosítást. Az összeget Lőrinczy felvette, a kisbank csak bonban tartotta a kölcsönt, amiért, miután nyilvánvalóan szabálytalan ügyvezetés történt, az ügyészség vá-

dat emelt az Erdélyi Takarékpénztár igazgatói ellen is. Lőrinczy hazaérkezése után kiderült, hogy ez teljesen likvidált üzlet volt, amennyiben Lőrinczy az 1.800.000 lejt kamatostól visszafizette.

Az egymillió lejes likvidálás-kölesönnel kapcsolatban László Akos elismertette azt, amit Horváth gróf mondott.

— Ez a művelet a hátam mögött, tudtomon kívül történt.

Ienciu elnök: Hogy lehet az, hogy az egyik igazgató nem tudja, ha a másik likvidálni akarja a bankot?

Pastia ügyész: Ez egy ilyen vidám bank volt.

A védelem azt kérdi a tanutól, igaz-e, hogy levelben garanciát vállalt, hogy Lőrinczynek nem lesz bántódása a betét könyvek hamisítása miatt és hogy tudott Lőrinczy manipulációjáról.

— Ha én Lőrinczy dolgairól tudtam volna — felelte a tanu — én lettem volna az első, aki a banknál és az ügyészségnél feljelentettem volna.

László Akos megeskete.

Bergleiter Alfonso, a Hermannstädter Allgemeine Spaarkassa akkori igazgatóját hallgatta ki ezután a törvényszék.

Lőrinczy manipulációja a Hermannstädter Banknál

— 1929. december végén — mondotta a tanu — Lőrinczy felkeresett és közölte, hogy bankjának két millió lejre volna szüksége. Lőrinczy ezt azzal indokolta, hogy a bankmérleg szépítése céljából kell ez az összeg. Nálunk a Kereskedelmi Hitelintézetnek állandóan nagyobb letéje volt, mely két és négy millió lejt között váltakozott. Miután Lőrinczynek a letét fölött mindig teljes diszponálási joga volt minden kérdés nélkül bon ellenében kifizetttem Lőrinczynek a kétmillió lejt. Két-három nap múlva Lőrinczy három betét könyvet hozott összesen kétmillió lejt értékben. Ennek ellenében a bont kiadta a bank. Eltelt újabb négy-öt nap és ekkor telefonon felhívtam a Kereskedelmi Hitelintézetet, az igazgatóságot kérve telefonhoz. Ott egy férfihang jelentkezett. Megkérdeztem, hogy a betét könyvek jók-e, mire a férfihang azt közölte velem, hogy igen. Ekkor már a következő év januárjára a folyószámláján lekönyvelttem az ügyletet.

A védelem és a vád minden erőfeszítésére sem tudja Bergleiter megmondani, hogy az igazgatók közül kivel beszélt. Annyit még közöl, hogy a férfihang minden gondolkodás és a bank könyveinek előzetes tanulmányozása nélkül mondta, hogy a betét könyvek jók, Pastia ügyész kérdéseire elmondja, hogy már nincs a banknál, mert differenciái voltak az igazgatósággal és lemondott. Ennél a kihallgatásnál hosszasan időzik a törvényszék, Bergleiter azonban közelebbit nem tud mondani. Azt sem tudja, hogy nem-e Lőrinczy volt az, akivel beszélt.

Megjelen! **Megjelen!**

Rejteneles Adolf

tragikomikus éposza, illedelmes jambusokban, kellemetes rövidséggel, melyben megvagyon énekelve a braunauj mázolólegény csodálatos pályafutása — a létra alsó fokától a kancellári székig.

Zsidóknak fölöttébb javallva írta:

Salamon László

Egyszerre fog sírni és nevetni rajta!

Azonnal rendelje meg az Uj Kelet könyvostálya utján. Ára 20 lejt és portó.

lüks-autokliron
elmeesebb az utazás,
anton és sokkal ol.

gel hat órákor a Fő-
nyork kávéház előtt)
áradon, Püspökladá-
kon, Cegléden kelle-
ek után, frissen, fá-
ul délután fél 6 óra-
sten vagyunk,
n kényelmes fotójök,
új vízummal együtt
dapest — Cluj csak

ndítási időpont:
ius 12-én, Utlevél,
éséről, okmányok el-
ndokodunk.
nteközombatig az
adóhivatalába.

ZTIKA

sztikai szakosztálya
könyveib gyalog-
kolozsvár környékére.
8 órákor a klubtól
fendégeket szívesen
lósége.

sztikai szakosztálya
p autós kirándulást
mgyaloglók részére
festésre. Nemgyalog
teleptől félórányra,
lveit völgyben pi-
g, míg turisták Já-
ntinen Testesre, in-
t, ahol a Járavízéről
on érkeznek Kolozs-
fél 6 órákor a Hag-
Victoriei 10. Jelen-
pentecken este 8 órá-
lehet.

ágiróklubban Lyon
Lyon Belláról, aki
a nápolyi operában
rel, azt írják olasz
gyönyörű zengésü,
ak timbre-je a leg-
nit hallani lehet”.
születésü és csak
bból az alkalomból
ágiróklub pódiuma
A legszebb fel-
áriákat és dalokat
i. Számaj között a
gyermekprimadon-
decens táncival

gyváradi négy üz-
miatt elcserelném
ontó fekvéssel ko-
amban négy üzlet-
s magánlakás van.
Dr. Ligethy Mik-
Foch 39. délután
a után.

ay szakembereihez:
et, francia, angol
rendelhető és elő-
szállítása utánvét-
telése: Lepage-nál
enél kapja a ki-
egyzéket Lepage-

án küldje ermeket Fortificare

(I. F. C.)
la Tekirghioi
k.
szülői gon-
sportok,
ngeri futók
sítő hatása.
gató:

al, a buka-
kkórház fő-
román, ma-
ven küld az
Pan No. 8.

MŰSOR

Junius 7.
 14.30: Könyvtár zenekar, délutáni koncert: Don Pasquale, 3 zseken.
 17: Man. Hanglemezek, 18: Gramofon, 19:05: Allástalan Zenekar. 14.32: Lankara. 17: Man. Hanglemezek, 18: Gramofon, 19:05: Allástalan Zenekar. 14.32: Lankara. 17: Man. Hanglemezek, 18: Gramofon, 19:05: Allástalan Zenekar.
 23.20—2: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 24: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 25: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 26: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 27: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 28: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 29: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 30: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.
 31: Tíz órá zenekar. 23.35: Szász népdalegyesület.

HIREK

A csehszlovák képviselőház megalapította egy magyar képviselő mentelmi jogának felfüggesztését. Prágából jelentik: A csehszlovák képviselőház mentelmi bizottsága nem tett eleget az ügyész-mi bizottságának, hogy Szüllő Géza képviselő, a csehszlovákiai magyar keresztényszocialistapárt elnökének mentelmi jogát függeszesse fel. Az ügyész államelles vétség miatt eljárást akar indítani Szüllő ellen, aki lapjelentések szerint Budapesten részt vett József főherceg hatvanadik születésnapjának ünnepségein. A mentelmi bizottság úgy találta, hogy lapjelentések nem képezhetnek elegendő bizonyítékot.

Gazdasági előnyöket kapnak a Lenin-rendjel tagjai. Moszkvából jelentik: A szovjetszövetség központi végrehajtó bizottsága rendeletet adott ki, mely szerint a Lenin-rendjel tagjai — körülbelül tízezer jelentenek — a jövőben különös gazdasági előnyöket fognak részesülni. A többi közt ingyen kapják meg a villanyvilágítást és a főzőgázt, az állam, mosdókban díjmentesen mosathatják fehérneműjüket és ugyanazokra az élelmiszerekre van joguk, mint a munkásosztály legtöbb kedvezményben részesülő tagjainak.

Ausztriában elkobozták Rosenberg-könyvét. Bécsből jelentik: A német nemzetiszocialista párt külpolitikai vezetőjének, Alfred Rosenbergnek „A 20. század mithosza” című könyvét a bécsi törvényszék vallásügyosztály miatt elkobozta.

Halálozott. Rosenberger Mihály nyugalmazott CFR főellenőr hosszas betegség után 68 éves korában elhunyt. Halálát övegye és leányai kivül fia, dr. Rosenberger József, a Park-színház orvososa gyászolja. Temetése f. hó 7-én d. e. 10 órákor a hosszúúcai gyásházából történik.

A külföldi németiség népi szövetségének tizparancsolata. A kampókeresztjegyében történő német egységmozgalmak által inaugurált új felfogásra jellemző felhívást intézett a „Külföldi Németiség Népi Szövetsége” a németiséghez, melyben pontokba foglalja az írásban és beszédközben használatos kifejezéseket és szólásokat, mik a német önértéket sértik s felszólítja a németiséget, hogy azok használatát kerülje. Ilyenek: 1. „60 millió német nemzet”. Mert a németiség száma 120 millió. 2. „Németország” és „Német Birodalom” megkülönböztetendők. 3. „A csehszlovák, a lengyel, a magyar nép”. Ez alatt azok az államok értendők, melyekben a cseh, a szlovén, horvát, szerb vagy a magyar nép tagjai élnek. 4. „Egy olasz”, „egy lengyel város”. Régi német városok, melyek most Itáliához, Lengyelországhoz tartoznak, nem nevezhetők ilyen módon. Éppugy mellőzendő idegen jelzőket adni német alapítású régi városoknak: Eger, Cheb vagy Reval, Tallin. 6. „Az osztrák testvére”. Csak egy német nép van, amely Németországban, Ausztriában és másfelé lakik. Mint ahogy nincs saarmelléki testvére sem. 7. „Az esztlendi német kisebbség”. A kisebbségi szó a német népcsoportokra vonatkoztatva csakis tisztán aritmetikai szempontokkal kapcsolatban vagy a népégek kisebbségi védelmével vagy pedig nemzetközi előadásokban használható. Egyébként ezt a lélektelen, lebecsmérlő, ellenfeleink által kitalált szót kerülni kell és így helyettesítendő: Erdélyi szászok, bánát svábok, déltiroliak, stb. Vagy pedig: Az esztlendi német népcsoport. 8. „Deutschungarn”. „deutschpolen” értelmetlenek, mert egyidőben nem lehet két népközösséghez tartozni. Legfőbb magyarországi, lengyelországi németiségről beszélhetünk. 9. „Allddeutsch”, „grossdeutsch” helyett „Gesammitdeutsche” használható. 10. „Ausländer” helyett „Auslandsdeutscher” használható, mert a keresztlevél vagy az utlevél nem változtathatja azon a tényen, hogy az illető a nagy német népközösségnek tagja.

Megjött a könyvnapis olcsó ADY összes versei 600 oldal válogatás szonkötés Lei 120
 Kérjen ingyen a LEPAGE-től könyvnapis jegyzéket Postán utánvétellel. Beküldve franco.

BUZIAS GYÓGYFÜRDŐ (Román Nauheim)

... páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásokkal.
Biztos gyógyhatás: sziv
 és vérkeringési zavaroknál, szervi, elhízásos, érlemezsedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.
Női betegség
 a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett idegbajok (Tabes, etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel.
 Természetes szénsavas sós-savas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés.
Kitűnő konyha, elsőrendű szállodák
 Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda, napfényes stranddal.
Fürdőidény: máj. 15-től okt. 1-ig
 Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő RT. Fürdőigazgatóság BUZIAS (Banat).

Ünnepi istentisztelet. Junius 8-án, pénteken Ofelsége II. Károly király trónralépésének évfordulóján a Ferdinánd király uti nagyszínházban reggel fél 9 órákor ünnepi istentisztelet lesz, melyre a t. tagok ezuton is meghívotnak. A péntek esti istentisztelet pedig fél 9 órákor este kezdődik.

Az V-ik osztályorszájáték 2-ik osztályu húzási eredményei. 2-ik húzási nap. 1.000.000 lejt nyert 73772, 200.000 lejt nyert 22092, 100.000 lejt nyert 46373, 50.000 lejt nyertek 25224, 43049 és 68596. 25.000 lejt nyertek 2820, 12032, 37281, 39066, 50906 és 67250 és még számos nyermény 20.000 lejt és 3300 lejt között.

Minden nyomra vezető 25 ezer dollárt kap Amerikában. Newyorkból jelentik: A szenátus rövid tanácskozás után Roosevelt kezdeményezésére törvényt szavazott meg, mely minden esetben 25 ezer dollár díjjal jutalmazza azt, aki a rendőrhatalóságot veszedelmes gonosztevők nyomára vezeti.

Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendes gyomor- és bél-működést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselelő a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Gyermeknyaraló- és üdülőhely Zimboru (Zombor, jud. Cluj) Gyermek nyaral. tatását ez évben is júniusban megkezdjük. Mérsékelt havasaltji klíma, pormentes, fenyő- és tölgyerdőkkel körülvett helyen. Saját tej- és kertgazdaság. Tenisz, ping-pong, uszoda, strand, kirándulások. Állandó orvosi felügyelet. Legmodernebb pedagógiai vezetők. Román, magyar, német társalgás. Ritmikus tornatanítás. Kolozsvárról naponta 3 autobuszjárat. Előjegyzéseket elfogad: Dr. med. Brunner Zsigmond Zimboru, jud. Cluj.

Madgearu cáfolja, hogy berlini utjának politikai jellege volna. Bukarestből jelentik: Madgearu levelet intézett a lapokhoz, megelégedésének adva kifejezést, hogy berlini utján úgy kommentálják, mint egy politikai eseményt. Berlinbe utazott, mert meghívták, hogy tartson tudományos előadást az egyetemen. Nem tettem semmiféle politikai kijelentést — mondja Madgearu —, nem kerestem semmilyen politikai kapcsolatot. Találkozásaim kizárólag személyes informálódásom céljait szolgálják. A bankettek, amelyeken résztvettem, csupán a nemzetközi udvariasság megnyilvánulásai voltak. Madgearu végül hangsúlyozta, hogy külpolitikai meggyőződéseit nem befolyásolhatják a külföldiekkel fenntartott intellektuális kapcsolatok, a nemzeti parasztpárt külpolitikája pedig változatlanul az antirevizionista táborban marad.

Elárverezték a kontinens legfurcsább bérházát. Amszterdamból jelentik: A „Trippenhuus”-ról a Bedecker azt mondja, hogy „nyilván a kontinens legfurcsább bérháza”. Az amszterdami Kloveniersburgwalon álló kétemeletes bérház ugyanis mindössze 340 centiméter széles. A földszintjén szép kis üzletecske van, mely egyuttal kapunak is szolgál. A háznak három lakója van. A lakók a ház közepén felfelé kanyargó csigalépcsőn közlekednek, úgyhogy a lépcsőház a lakásokat ketté metszi. Ez a furcsa házaeska 1696-ban épült. Egy udvari bolond kapta királyától ajándékba. Hendrik Trip, — így hívják az udvari bolondot — híven őrizte házáat, amely évszázadokon át egymásután az utódokra szállott. Közben jobbról is, balról is hatalmas háztömbök épültek a 340 centiméter széles házaeska mellett, amely sohasem volt eladós így a kis telek sem kerülhetett idegen kézbe. Most azután Hendrik Trip ma élő utóda esődbe került, elárvereztette egyetlen vágyát: a furcsa kis bérházat. Az árverésen ezt az érdekes műemléket a város vette meg, ugyanis a „Trippenhuus” homlokzatán lévő círadék a szakemberek, mint a 17-ik század egyik legszebb házhomloképítkezését jelölték meg. Valóban, Justus Vingboons, a házaeska építője, híres építész volt, királyának kedvence s korának egyik legjobban foglalkoztatott építésze. Amszterdamról pedig tudjuk, hogy Európa egyik legrégebbi fővárosa mely különösen híres szépen megőrzött s ma is jól karbantartott, régi házairól.

Maternelle. Ezen a címen került sajtóbemutatóra a Capitol-mozgóban az a film, mely méltán nyerte el a Népszövetség filmbizottságának kitüntetését. Egy fiatal tanítónő története áll a film cselekményének központjában, akit sorsa szolgálónak küld egy külvárosi proletár-gyermek részére fenntartott napközi otthonba. És a fiatal tanítónő annyi emberfeletti jószággal, odaadással és lélekismerettel áll a kicsinyek szolgálatába, mintha nem is fiatal, törékeny és finom teremtés volna, hanem minden megteázott kisgyermek anyja. Ez a fiatal leány, amellyel, hogy még nem asszony, magának az anyaságnak szimbóluma. Heroikus szeretet lobog benne, végtelen részvét és árgalom. Jósa nem betanult, nem előírásos, hanem szíve mélységeiből előtörő. A film a legkedvesebb gyermek-jeleneteket és emellett a proletárélet legszomorubb, legmegrázóbb rajzát viszi a legművészebb eszközökkel a közönség elé. Francia charm, nemes romantika és derűs realizmus jellemzi ezt a csodálatosan művészi filmalkotást, mely hijján van minden konvencionális hatásadászatnak s éppen ezért lenyűgöző erejű. Bizonyos, hogy nagy sikert fog aratni Kolozsváron is.

Sayers, Felige: „Gyilkosság”. Egy hírdetőiroda titkai: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektívromanban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével.

A magyarláposi jesiva. Negyvennyolc évvel ezelőtt, amikor Teitelbaum Mózes főrabbi Magyarláposra került csak egy kis templom hirdette, hogy ebben a községben zsidók is laknak. Ma már fejlett Talmud Tóra-iskola van ebben a kis községben és a főrabbi kezdeményezésére külön Beth Hamidrás, tanház is épült a zsidó tan mélysegeiben kutató felnőttek és fiatalok számára. Híres jesivája is van a kis hitközségnek 70—80 növendékkel, melynek sorából a legjelesebb tanudisták kerültek ki Erdély különböző részeibe. A háboru végéig maga a főrabbi vezette a jesivat, előrehaladott korára való tekintettel azonban már évek óta Aron Grosz dajen, a főrabbi veje látja el a jesiva irányítását az ő felügyelete alatt. Néhány nappal ezelőtt Magyarláposon jártam és felkerestem az ősz rabbit. Megkérdeztem, mi jutott az eszébe annak idején, hogy ebben az eldugott községben állítsunk fel ilyen nagy jesivat és erdélyi viszonylatokban is jelentős talmudiskolát. A főrabbi a következőképp felelt: „En nem akartam megterhelni ezt a kis községet olyan teherrel, aminőt egy jesiva fenntartása jelent. Tanítványaim és híveim azonban egyre serkentettek, hogy állítsam vissza a háboru alatt megszünt jesivat. Arra is gondoltam, hogy jobb helye van a jesivának a falun, mint a városban. Itt többet tanulnak a növendékek, mint a város zajos életében, ahol számtalan más dolog ébreszti fel és tereli el a serdülő ifju figyelmét tanulmányától. Az itteni jesivából valóban felkészült talmudisták kerülnek ki és igazán meg vagyok velük elégedve. Hogy miből tartja fenn a 120 zsidó család, mely ebben a községben él, ezt az intézményt, részben a maga erőfeszítéseiből, részben külső támogatásból. Mindenesetre sokat küzdünk a jesiva fenntartásával”. Ennyit mondott a főrabbi. Maga a jesiva egyik legszebb nevelőintézménye az erdélyi vallásos zsidóságunk, melynek támogatása nemes kötelesség. (Mendelsohn).

Elhalasztotta a tábla a Concordia bank sikkasztási perének tárgyalását. Az Óradnai Concordia bank nagyszabású sikkasztási ügye ma került a kolozsvári tábla második szekciójára elé. Annakidején beszámolt az Uj Kelet az ősz folyamán megtartott törvényeségi tárgyalásról, ahol súlyos ítéletet mondtak ki a bank volt igazgatójára Comsa Emilre, valamint a bank többi vádlott alkalmazottaira is. A táblai tanács nem tartotta meg a mára kitűzött tárgyalást, mert a vádlottak közül Solymosi a bank volt ügyésze időközben meghalt és a hivatalos halotti igazolvány eddig még nem került a felelővíteli fórum elé. A tárgyalást hivatalból kitűzendő időre elhalasztották és valószínűleg csak ősszel kerül sor a régóta húzódó sikkasztási per táblai tárgyalására.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lejes égszvaszonban. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portóköltség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára nagyedényként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

butorait

tőlünk vásárolja, 3 előnye van:
 1. Minőségben elsőrendűt kap!
 2. Otthona izléses lesz!
 3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!
SZEKELY és RETI
 Butorgyár R. T.
 Târgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

UJ KELET Legújabb hírek

Volt-e hatalma Zeletzkynek arra, hogy összehivathassa a parlamentet?

Calinescu Iuniant szeretné belekeverni a Skoda-ügybe

Bucuresti-Bukarest, június 6. Ma délután a Skoda-ügy parlamenti vizsgálóbizottsága Iunian elnökletével folytatta tanácskozásait.

Condruș szerint a vizsgálat össze-zavartja a különböző katonai rendelkezéseket.

Iunian felvilágosítja, hogy Zeletzky kihallgatása után a bizottság eredeti programja szerint fogja folytatni munkáját.

Ezután bevezetik Zeletzkyt, akihez Alexandrină intéz kérdéseket, mivel kezdte meg annak idején a tárgyalásokat a Skoda-cégnél adott rendelkezések ügyében.

Zeletzky: A tüzérség modernizálásának eszméje Mardarescu tábornoktól indul ki, aki 1925-ben tanulmányt is készített erről. Az általam 1929-ben készített elabórátum 4 éven át folytatott megbeszélések eredménye volt.

Alexandrină: Ön egyik előbbi nyilatkozatában azt mondta, hogy a Maniu-kormány alatt látszott parancsoló szükségességnek a hadseregnek modern hadianyaggal való felszerelése.

Zeletzky: A modernizálás és az útegek egységesítésének eszméje korábbi időről származik. Ezután részletesen beszél azokról a kísérletekről, amelyeket a hadügyminisztérium Tárgovisteban, a tüzérség kiképzési központjában végzett.

Iunian: Amikor Sica Popescu tábornok P'isnebe utazott, hogy a Skoda-üzemeket megtekintse, a tárgyalások már megkezdődtek?

Zeletzky: Nem emlékszem pontosan, de Sica Popescu és Draganescu ezredes elméletileg foglalkoztak a hadsereg felszerelésének kérdésével. Engem azért hívtak a hadügyminisztériumba, hogy műszaki felvilágosításokat adjak.

Calinescu: Tárgyalt ön folytatólagosan az 1926—27—28. évi kormányok hadügyminiszterével, vagy csak az 1929. évi miniszterrel?

Zeletzky: A rendelkezés az 1925—1929. években folytatott tárgyalások eredménye volt. Az ágyuk ügyében Bratianu Vintillával is tárgyaltunk.

Hogyan került Zeletzky Maniuhoz?

Alexandrină és Titeanu különböző kérdéseire Zeletzky így felelt: Nem avatkoztam be a fegyverkezési tervbe, tudtam mi a teendőm, milyen intencióim kell hogy legyenek, csak ebben az irányban dolgoztam és semmi mást.

Condruș: Ön ellentmond saját magának, hiszen azt állította, hogy ismerte a hadsereg összes szükségleteit.

Zeletzky: Műszaki szempontból természetesen.

Alexandrină: Hogyan jutott ön el Maniu miniszterelnökhöz?

Zeletzky: Bevezetett szokása a cégnél, hogy képviselője az egyes országokban bemutatkozó látogatást tesz a miniszterelnöknek és a hadügyminiszternek.

Alexandrină: Ön csak azért volt ott, hogy bemutatkozzék? Nem tárgyalt a hadfelszereléséről?

Zeletzky: Sohasem.

Alexandrină: Az előttünk fekvő memorandumban ön azt mondja, hogy Cihoski és Popescu tábornokok tanácsolták, hogy menjen Maniuhoz és számoljon be a fegyverkezés helyzetéről?

Zeletzky: Lehetséges, hogy a fegyverkezés modernizálásának kérdéséről volt szó.

Alexandrină: Hogyan és kivel állapították meg az egységárakat?

Zeletzky: Az árak világpiaci árak, amelyek közismertek és amelyeket a központ állapított meg.

Alexandrină: Kivel vitatta meg a finanszírozási tervet?

Zeletzky: Sica Popescu tábornokkal, aki 10 évi hitelt kért. Én 9 százalék kamatot igényeltem, de a tábornok csak 5 százalékot volt hajlandó adni.

Ezután a jugoszláv és a román rendelkezések közötti árdifferenciáról beszélnek és Zeletzky hangsúlyozza, hogy elismerték már, hogy a Románia számára megállapított

árak nem voltak kedvezőtlenek. Ha önök nem hiszik ezt, úgy a Skoda-cég hajlandó bármikor elfogadni a jugoszláv szándékában megállapított feltételeket.

Zeletzky ezután a Copsa-Mica és Cugir-i gyárak építésére vonatkozólag folytatott tárgyalásokról beszélt.

Iunian: Visszaemlékezem, hogy Zeletzky annakidején hozzám jött és tanácsot kért, vajjon a Skoda-cég által a Copsa-Micára és Cugirra vonatkozólag javasolt feltételek összeegyeztethetők-e a román törvények rendelkezéseivel?

Calinescu Iuniannak e kijelentéseivel kapcsolatban kéri, hogy tisztázzák Zeletzky nála tett látogatásának körülményeit és pedig azt, vajjon Iunian a Skoda-cég képviselőjét, mint egyszerű ügyvédet fogadta-e, vagy pedig mint volt miniszter és a nemzeti parasztpárt tagja?

Heves szóváltás keletkezik, mire a bizottság kéri, hogy Zeletzky hagyja el a termet.

Calinescu kéri, hogy a Zeletzkyhez a következő kérdést intézzék: Milyen hatalma volt, hogy összehivathassa a parlamentet?

Condruș kéri, hogy a vizsgálatból ne csináljanak politikai pert!

Calinescu: Itt állandóan egy politikai párt perét csináltak, ez az igazság!

Millea: Azaz megkísérük, hogy több párt pere legyen belőle.

Iunian: Calinescu szerepe úgy látszik az, hogy az én peremet indítsa meg.

Calinescu: Iunian tendenciózusan intézett kérdéseket Zeletzkyhez. Én a bizottság elé partomnak azzal a határozott utasítással jöttem, hogy járuljanak hozzá ennek a kérdésnek a tisztázásához és akár kik a bűnösök, azokat hozzuk nyilvánosságra és kimélet nélkül büntessük meg őket. Ime azért kell tisztázni, vajjon Iunian Zeletzkyt ügyvédi vagy más minőségben fogadta-e.

EG-FOLD a különbség az egyszerű és a CZINK-nél tisztított, festett technika legújabb vívmányával Clujon ruhak között!

A legfelsőbb katonai bíróság is életfogytiglani fegyházra ítélte Duca gyilkosait

Bucuresti-Bukarest, június 6. Ma reggel folytatódott Duca gyilkosainak fellebbviteli tárgyalása. Chiriac őrnagy királyi ügyész válaszul Vasiliu Cluj védő replikájára és megállapítja, hogy egyedül a katonai bíróság volt illetékes tárgyalni ezt az ügyet és kijelenti, hogy csak a védelem hibájából nem lehetett kihallgatni Titulescut.

Vasiliu-Cluj védő: Nem lehet figyelmen kívül hagyni ezt a kifogást.

Akkor újból kell kérjék, más kifogás alapján Titulescu kihallgatását, aki Önök szerint bizonyítaná a provokálást. Ahogy ma terjesztették be ezt a kifogást, úgy alaptalan. Mind-

ezek figyelembe vételével kérem a fellebbezés elutasítását.

Didi Micescu védő replikázik és fentartja, hogy minden más országban ezt a gyilkosságot rendes bíróság tárgyalta volna, például a Doumer elnök meggyilkolása. Az ostromállapot nincs semmi összefüggésben ezzel az ügygel.

A bíróság visszavonul és egy óraor Macoveșu tábornok elnök kihirdeti az ítéletet, mely elutasítja Constantinescu, Belimace és Caranica fellebbezését és helyben hagyja az életfogytiglani fegyházbüntetést, amely tehát végleges maradt.

„Sokmillió fiatal élet védelmében állok helyemen...”

Henderson és Barthou drámai összecsapása a leszerelési konferencián

Ma újabb francia javaslatot tárgyalnak

Végóráit éli a leszerelési konferencia

Genf, június 6. A leszerelési konferencia elnökségi ülésén Henderson határozati javaslatot terjesztett elő elfogadásra, amely kompromisszumos megoldást tartalmaz s lehetővé teszi a konferencia elnapolását anélkül, hogy az eredménytelenséget be kellene ismerni. A javaslat felletti vitában Barthou beszéde közben incidens támadt. Az elnök célzást érzett ki a francia külügyminiszter szavaiából s félbeszakítva Barthou beszédét a következőket mondotta:

— Készséggel tudszem bármikor az elnöki tisztet, ha pártatlanságomat valaki kétségbe vonja.
Sok millió fiatal élet védelmében

állok helyemen s a fődelegátus urak se tévesszék el szem elől, hogy magatartásuktól és elhatározásaiktól szintén sok millió fiatal élet jóléte, vagy pusztulása függ.

Az elnökségi ülés a jelenet után elfogadta Henderson javaslatát. Nyomban összehívták még az esti órákban a főbizottságot is ülésre, de ez többórás ülés után egyelőre eredménytelenül oszlott szét. Nem lehet tudni, mikor lesz a főbizottság legközelebbi ülése.

A francia sajtó helyeselt a leszerelési konferencia tegnapi drámai lefolyású ülését Párizsban élénken kommentálják. A francia sajtó helyesli

Barthou magatartását Henderson manővere ellen, mert az elnök javaslata a bizottság kérdését, amely Franciaország és más 14 állam delegátusai szerint a konferencia alapvető problémája, másodrangúvá süllyesztené.

A tegnapi vita tehát azt döntötte el tulajdonképpen, lehet-e szó a biztonság kérdésének kikapcsolásáról.

Miután Henderson javaslatát nem fogadták el, ma egy francia javaslatot fognak megvitatni, amelyben egyesítve vannak az orosz, a török és a semleges államok eddigi javaslatai.

Herriot az Erec Neuvelleben helyesli Barthou tegnapi állásfoglalását Hendersonnal szemben. Nem szabad hagyni, hogy a Népszövetség és szervei megalázkodjanak Németország előtt.

Az Oeuvre szerint a leszerelési konferencia végóráit éli. A lap szemrehányást tesz Angliának, hogy ismét az európai erők egyensúlyának rendszerével kísérletezik.

S rá akarja bírni az értekezletet, hogy tegyen engedményeket a németeknek. Az Echo de Paris annak szükségességét hangsúlyozza, hogy a b-két a leszerelési konferencia keretein kívül szervezzék meg.

A Paris Soir Genf'öl azt az értesülést szerezte, hogy a konferencia bizonytalan időre való elnapolása nehézségekbe ütközik.

Sir John Simon marad

London, június 6. A Daily News Chronicle rámutat arra, hogy a jelek szerint a világ a háború előtti szövetségek rendszeréhez sodródik vissza. Franciaország védi kontinentális pozícióit s ezért épül ki most az új nagy szövetségi rendszer.

Az Evening Standard cáfolja azt a hírt, hogy sir John Simon külügyminiszter odahagyta a Foreign Office vezetését. A külügyminiszter pozícióját újra teljesen megszilárdultnak ítélik.

A Daily Herald azt hangsúlyozza ki, hogy Barthou a leszerelési konferencia szétrobbantására törekedett és ezt a célját el is érte. A fődelegátusok most azzal tehetik a legnagyobb szolgálatot a békének, ha minél sürgősebben abbahagyják a további viszálykodásokat és elhagyják Genfot.

Megkezdődött a francia-orosz közeledés

Brüsszel, június 6. A Standard című lap rámutat arra, hogy a francia-orosz közeledés megkezdése, Barthou és Litvinov tárgyalási óta a francia hadseregben megszűnt a kommunista felforgató propaganda.

— A június 8-iki nemzeti ünnep alkalmából a rendőrközbiztonság felkéri a lakosságot, hogy házaikat csütörtök este 10 óráig bezárják. Az utazókodó törzsről lépésének évfordulóján vasárnapi munka szünet lesz.

Beipolitikai konfliktus a cseh válogatott mérkőzése miatt. Prágából jelentik: A tót néppárt sajtója támadja a csehszlovák külügyminisztériumot, amiatt, hogy az olaszországi futballvilágbajnoki csehszlovák győzelmeknél mellőzni hagyta a szlovák himnuszot s megelégedtek a cseh himnusz eljátszásával. A párt felvilágosítást követel Benestől a ma újra megnyílt törvényhozásban is a sérelem miatt.

— Halálozás. Tihanyi Adófné folyó hó 6-án elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután 4 órakor lesz az új neológ sírdómetető halottas házából.

Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse”. A háború utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmagibb alkotása ez a regény, a botesinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portókölt ség (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvételt.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătite în num. No. 224713—929.

10. Telefon: 9-77. Havonta 110, ne évre 600, egészé földre: Havonta félve 12, egészé detések díszaba KELET" az er usidóság egytele keink utánnom rra megjelölésév

Németország

Németországban manővert tartanak a lakókat és házbán van egy regnek, a gázház schutzhausmeister ennek a méltóság, gáz-házblokk-mest lettese pedig a g tán vannak gázv szágos gázfelügy

A gyakorlat éj zött zajlik le, kez bugással, afrm ordítja magát: G kolju a lakókat bögnék, a gázház és magyarázza, Feind — megtám sok és az anyák az újjuk és agg lent az'án indexe nincs jelen, suly Előfordul, hogy utólag még néhán pincébe, feltéve, és nem zsidó. Ak cigarettára gyujt ségnék) halál f altatják, eltelik r sziréna és a gáz gát: Gasfrel! A és bögnék. Aztán vezénylik a lakó mester megírja blokkmasternek, a nek és így tovább

Egyike a nagy Hiltérék utalomra a német nép ellen az ilyen védekez eseten mitsem ér alí és van olyan oldja, mint a viz arra kell nekik, több újabb gázbo népek.

Naiv szédítés. A nép ugyanis ezek a cirkuszi hatalom alátámas lemegy időnként dójára a föld alá amikor el akar funkcionárius elő szedelemnek el Hogy a veszedel mielőtt a gázvesz

A permanens fércsialom

Nincs olyan r a sajtó ne fálal több forradalm, megmozdításról

Mihlalt az álla verkeznek, az egy pihen a harc.

A haladás és niutt ütközéseket rencével és vált

A megoldást n lelkeket sem eng erőszak szellemé oldalán a hataló régi világ rom remtsen.

A nyomor fun egyben fanatizál kodnak privilégion az igazságot kritikátlan embe balra keresik a amelyet azonban

De míg a legállamban a forr elszigetelten, ne pedig nem elem nak, addig Spany